

12 RÖPIRAT.

Budapest

1882. ápril 15.

II. évfolyam

VII. füzet.

„Krisztus Pilátus előtt.”

A világhírű művésznak, Munkácsynak művét Paris és Bécs után nemrég bámulta Budapest.

Azok, kik e kép művészi becsét bámulják, vajjon gondolkodnak-e azon nagy történeti eseményről s annak, az emberiség minden rétegeiben örökké érezhető' következményéről, mit e kép ábrázol?

A római helytartó Pilátus előtt áll Jézus a megváltó, mint fogoly. Az ellene böszült zsidók, tanítványa: Júdás árulása folytán elfogták, s miután az akkori római főhatalom képviselője, Pilátus helybenhagyása nélkül kivégezni nem merték, a római helytartótól halálraítéltetését kérték.

Pilátus meghallgatva a Jézus ellen felhozott vádakát, lelkiismerete szerint nem merte az elítélést kimondani. „Én nem találok semmi okot ő benne,” monda.

A felböszült zsidók erre dühösen kiáltozák: „Az ő vére mi rajtunk és a mi fiainkon!”

Az átok, mit e népfaj ekkor önmagára mondott, hetven év múlva teljesült. Vespasián római császárnak fia, a szelíd Titus, Kr. után 71-ik évben örökre eltörölte a zsidó birodalmat, a zsidó nép pedig szétszóródott az egész világon, Nincs a föld kerekiségén ország, terület vagy bármily zughely, hol zsidó ne volna.

Zsidóország és a zsidó nemzet enyészete nem épen példa nélküli a világtörténelemben: hun, avar, góth és normán ország sincs ma a világon sehol, de ezek a népek átnemzetesültek, nyelvök, jellemük, a körükben élő míveltebb, számosabb, hatalmasabb népfajok nemzetiségébe átolvadtt, egy nemzettestté lett; de a zsidó, két ezredév után mai nap is mindenütt zsidó. Nagy, hatalmas nemzetek milliói közt ha van néhány ezer vagy százezer, nagy városok vagy helységek lakosai között ha van több zsidócsalád, ez századok multán is formájában, egyéniségében, jellemében, szokásaiban, bűneiben mindig örök mindég zsidó maradt.

Én a liberális eszmék minden áradozása mellett sem hiszem el soha, hogy ennek a véletlenség vagy a zsidófaj szívóssága az oka; hanem az isteni gondviselés műve: „Az ő vére mi rajtunk és a mi fiainkon!”

A mai humánus és álliberális korszak találta ki azt a csodatevő vegyelemet, mely a zsidót hazafivá teszi, a hazáért élni halni kész nemzettel egy nemzetté forrasztja. A Schlesinger-ből lesz Hunyady, Kohn-ból Rákóczy, a Steinerek, Deutschekből Petőfy, Kossuth, Deák; lesz nagy emberünk elég! Óh de szép lesz majd az a jövő század regénye! A magyar nem volt hanem lesz! olcsón: 50 krajczárért!

A keresztény elvekre alapított magyar államnak ezer éves főnállási ünnepét üli meg a nemzet nemsokára; mily dicső, mily lelkesítő lesz majd magyar állami létünk ezredéves jubileumán, midőn elnézzük az ős magyar zászlós urak kastélyainak homlokzatán a bemohosult főnemesi címert, a sokszor történelmi nevezetességű kastély termeiben pedig Lövensohn Salamon pökhöd, s a kosorrú hebroni rózsák scholett illattal áradoznak! A gyönyörű grófi kert százados hársfáit pedig teknővájó cigányok vágják és pusztítják.

Majd ha véres napok jönnek ismét, majd ha szuronyerdő támad az Alföld rónáin, az ágyússzekerek dörömbölnék városaink kövezetén; majd ha ismét ellenségünk támad, mely a földabroszról letörölni akarja ezt a kis címet; „Magyarország” – quid tunc?

De mit aggódnánk? A Kohnból lett „Karoli” Náczi majd egész ezredeket állít ki lovastul municzióstul a haza védelmére; Báthory Kóbi mázsaszámra adja az ezüstöt és aranyat, Steiner Száli sábeszkor ragyogtatni szokott smukkjait lelkesülve teszi le a haza oltárára! Azok a nagybirtokos, bérlő, palotatulajdonos zsidó úrfiak kardot, szuronyt ragadnak, mint hősök csatáznak a hazáért, mely egyenjogúsítá, törvényei intézményeivel pálinkamérők-, lócsiszárok-, szenzálokból nagy urakká tette őket.

Hiszik ezt azok a bölcs honatyák? kik oly lelkesülve léptek sorompóba Istóczy képviselő ellen, midőn a vasvári egyházkerület kérvényét motiválva benyújtotta.

Lehet, hogy hiszik, de engedjék meg, hogy én is azt higgyem rólok, hogy azokban a régiókban, melyekben ők élnek, az álliberális és humanizmus szárnyain magasan röpködő lelkeik az élet gyakorlati terén a zsidóságot nem észlelték, nem tanulmányozták soha.

A vész napjaiban szenzálok, liferánsok, spionok is lesznek ezen fajból többen, de oda, hol az ágyú bömböl, hol a szurony csattog, lelkesedésből a hazáért, hitem szerint vajmi kevés zsidó megy.

A zsidó nép szétszóratása óta lefolyó két ezredév alatt minő szerepe volt a zsidóságnak a népek és nemzetek között?

A zsidó nép volt a többi népek és nemzetek poloskája.

A poloska az élő testek véréből lopva sötétben szívja; ott szaporodik el, hol a piszok és tisztátalanság megszokott eleme a háznak, kiirtani vagy soha, vagy csak ismételt fáradtságos tisztogatással lehet.

Hogy a magyar honpolgárok vagyonát, önállóságát különösen tíz év óta ijesztő mérvben köpölozi, sorvasztja az uzsora és család, csak az országházban nem tudják, de érzi a nemzettest zöme, mert sajog az élő testbe szúrt fulánk; a kinek még nem fáj, az szánja szomszédját, mert, valamint a keleti pestis egész házsorokat ellep, vagyonilag megöl ez a modern poloska: – a zsidó uzsora.

Az antisemitismus hazai vezérének Istóczynek azzal vágott vissza Tisza Kálmán kormányelnök az országházban: hogy vannak uzsorások a keresztények közt is. Lehet, hogy vannak! 14 millió emberszámban Hoster Fülöpök is találkoznak. Én is tudok keresztényt, ki a zsidók sikerein kedvet kapva, az uzsoraiparra adta fejét; de nem másokat buktatott el, hanem maga bukkott meg. Tökéje, kamatja odaveszett mind. Az uzsora-mesterség nem áll a keresztény nép kezéhez, ahhoz sémita származás, talmud-lelkiismeret, zsidó nevelés kell. Miért nem hozott föl a miniszterelnök úr példaképet? A keresztények uzsorája hány zsidót tett vagyonbukottá, földönfutóvá? Majd akkor statisztikai kimutatásban mi is kitüntetnének, hogy az általuk tönkretett, birtokából kiárverezett, koldusbotra juttatott keresztény magyar családokból 10 év alatt hány esik minden egyes zsidóra a hazában?

De hát nem is lesz ez másképp soha, míg magyar nemzet-családunknak átka: a rangkór és munkátlanosság háztartásunkban el nem enyészik.

A poloska is ott honosul meg, a hol nem tisztogatnak. Angol-, Franciaországban, Belgiumban, Hollandiában, hol a szorgalmas iparúzó nép nem az ősi dicsőség csontjain rágódva, a múltban, hanem a jelenben él, a zsidóság századok múltán sem lett számításba jövő tényező a nemzet életében: elenyészik, mint a Dunába öntött mérgefolyadék a víz nagy tömegében. Ellenben Németországban, hol minden tizedik ember Ritter és Baron, a külföldön tékozló orosz és lengyel főnemesség hazájában, s édes magyar hazánk földjén, a hol minden 15 holdas földműves már nemzetes úr, jegyzősegéd, elemi tanító, borbély, napidíjas, kisboltos, mind teinsur, itt a kétszázholdas nagyságok s nyugdíjazott méltóságos urak hazájában megfészkelte magát, el is szaporodott a zsidó.

Korunk álliberális bölcsei azt hiszik, hogy az egyenjogúsítás és polgári házasság által a nemzettesttel idővel egygyé tömörül a zsidóság. A kiket két ezer év történelme ezen nézetökben fel nem

világosit, azoknak bölcsészet, történelem, még a számtan is hypothesis, s csak saját álliberális eszök szüleménye az örök és megdöntetlen igazság. Az egyenjogúsítás nem a jogért kell a zsidónak, hanem hogy ledöntse a válaszfalat, mely a társadalom több tereit előtte elzárta, poloska-természetével oda is bejuthasson, előnyt, hasznot aknázhasson ki. A polgári házasság nem a magyar vérről leendő egyesülés céljából kell a zsidónak, (ha kell?) hanem azért, hogy, ha gschäft útján nem lehet, örökösödés útján is jogcímet nyerhessen a magyar birtokokra. –

Ti, kik Munkácsynak világhírű festményét, „Krisztus Pilátus előtt” megnézve, a művészet hatása alatt hagyjátok el a természet, üssétek föl az új szövetségi szentírást, és Máté evangéliumának 27-ik fejezetében megtaláljátok azt a jelenetet, mit Munkácsy ecsetével újra felelevenített; olvashatjátok itt a 18-ik versben a zsidók által önmagokra kimondott átkot: „Az ő vére mi rajtunk és a mi fiainkon!”

Tagyoni Károly.

Visszhang a zsidóemancipáció elleni petícióra.

„Kérvény a zsidóemancipáció ellen!” – e nagy szózat hangzott fel hazánkban, és milliók szívében reménysugárt keltett, hogy a nemzetünket polyp gyanánt fojtogató zsidóktól, – végre kilátás nyílt menekülni.

Nincsen, nem lehet ez idő szerint égetőbb kérdés ennél! Ősrégi magyar alkotmányunknak alig örvendezünk, midőn az a remélt közjólét és boldogság, egy ijesztő rémképpel: a zsidóemancipációval lőn összekötve. – Hogy minő befolyás alatt sürgette ezt olyannyira Deák Ferencz, mind ez ideig talány maradt előttem; az 1867. évi országgyűlési viták alkalmával, midőn Kossuth levelei oly izgatottságban tartották a nemzetet, pártokra szakadt a képviselőház, és pro et con'tra, „fehér rózsa, piros rózsa!” – jobbpárt, balpárt volt a jelszó, s midőn a heves politikai vitákra irányult a közfigyelem, hogy tulajdonképen kié is hát az igazság? megféledeztünk komoly megfontolás alá venni az életbelépett zsidóemancipációt és annak káros következményeit; avagy talán a magyar jószívűség és veleszületett lovagias érzület nem is képzelhette magának azt, hogy e faj elég vakmerő, elég arczátlan legyen a magyart leszorítani a térről, kicsalni, kiűzni vérről és fáradsággal szerzett ősi hajlékából? – Ez volt működésök a közelmúltban, ime rövid tizenöt év, és lássuk hova fejlődött ezalatt a zsidóemancipáció?

Az egykori handlák fiai álbölcs pofával szabnak törvényeket a honalapító Árpád unokáira. Ha a vidéki ember felmegy Budapestre, hogy legdrágább kincsét, hazája fővárosát láthassa, mennyit változott ez az utóbbi évek alatt: a legdíszesb paloták, mindennemű vállalkozás, a kereskedés oroszlánrésze, minden, de minden zsidó kézben van! Hány jó családból származott fiatal ember, ha elvégezte jogi tanulmányait a hazai fővárosban, teljes lehetetlen ott alkalmazást nyernie, daczára feddhetlen magaviseletének, a legjobb ajánló levelek mellett sem kaphat állást még 300 forint évi fizetés mellett sem; miért? mert azt zsidókkal kell betölteni; társulatoknál csak az igazgató magyar, mert egy jó hangzású név csak mégis szükséges; de a többi tag már Júdásfiakból áll, sőt az igazgató maga is a legnagyobb mérvben zsidó befolyás alatt áll. Azért lelkem teljes meggyőződéséből kiáltom hogy: ki a zsidókkal! Ne szentségteletnitsék tovább is hazánk drága földjét!

A ki az ellenkezőt nyilvánítja, védelmezi a zsidót, a sémiták barátja, az nem magyar ember, korcs ivadék, zsidó bérencz. Képviselő úr! ön egy szent ügyért harcol; mert valamint a középkorban a keresztes vitézek küzdöttek a pogánnyal a szaracénok földjén, épen oly óriási feladat leendő a zsidókat ártalmatlanná tenni; de az érelyes fellépést, kitartó fáradozást, mely folyton előre törve küzd, de vissza nem riad, fényes siker fogja koronázni, és ha a végzet teljesült, s Augias ólja ki lett tisztítva, akkor mondhatjuk csak igazán, hogy: „Magyarország nem volt hanem lesz!”

Király-Darócz.

Körrey Etelka.

A zsidók a közép- és újkorban.

(Hellwald Frigyes „Művelődési történelmé”-ből.)

– A közlemény vége. –

Így tehát helytelen dolog, a középkori zsidóüldözéseket egyedül a keresztény egyház terhére róni; a kereszténység és a keresztes háborúk a zsidógyűlöletet növelték ugyan, de nem szülték; hisz ez már a nem-keresztény rómaiakban is megvolt. Az árja európaiak a semitikus zsidóban ösztönszerűleg érezték az idegent, a kevésbbé képzett néposztályok véleménye szerint: az idegen betolakodót. A közönségesen „keresztény” és zsidó névvel jelölt ellentét sem egyéb mint általában az ellentét árjaság és semitaság között. A zsidógyűlöletnek egy jó része, főleg a középkorban, az úgynevezett „előítéletének még a modern társadalom felsőbb köreiben is, ezen népi különféleségen alapul, a melyet a legszabadelvűbb sem vonhat kér-

désbe. A mai kor szelleme szabadkozik ugyan e felfogás ellen, szeretné a semitaság és árjaság közti ellentétet kétségbe vonni, s ezen ethnologiai momentum hangsúlyozását mint „rosszul leplezett rosszakaratot” feltüntetni. Vannak a kik ezen ethnologiai igazság ellen egy különös tromfot vélnek kijátszhatni, ha azt mondják: „De erre az egy kérdésre, ez a legeslegújabb bölcsesség kell, hogy adós legyen a felelettel honnan van ugyanis a sémiták és árják közti örökös fajkülönbség mellett az, hogy egy kis víz az egész semitaságot, összeférhetlenségével együtt lemosni és a legkedveltebb árjaságra változtatni képes a mely előtt aztán nyitva áll az ut a társadalom legfelsőbb méltóságaiig? Erre a kérdésre csak akkor van felelet, ha az ember a zsidógyűlöletben csak hitellenségeskedést, csak előítéletet lát. E kérdésre csak a tudatlanság nem tud más feleletet adni. Magában véve a keresztvíz persze semmit sem tesz, és hogy az a semitaságot nem mossa le, arról a nép szólásmodora elég világosan tanúskodik, a mely ezen új keresztényekben továbbra is csak zsidót lát, és megvetőleg „keresztelt zsidókról” beszél. Sőt a zsidó származás a gyermekekre és unokákra is átvitetik, mindaddig, míg ennek emlékezete fennmarad, és a zsidók fizikás faj-sajátságai maguk is gondoskodnak arról, hogy ez az emlékezet nagyon korán ki ne vesszen. Az atavismus ereje gyakran a harmadik, negyedik, már rég keresztény generációban ismét előhossa a zsidó típust, s akkor újra hallunk beszélni a „keresztelt zsidókról.” Csak ha a semitizmus testi ismertető jelei eltűnnek, némul el a gyűlölséges szóbeszéd is. Ez azonban csak akkor történik, ha a család tényleg oly sokszor egyesülésbe lépett az árja vérrel, hogy az utódokban ez kerül felül, a semitizmust típusban és jellemben magába felszívja, vagy az legalább észrevétlenné lett. Ezen emberek aztán tényleg megszűntek idegenek lenni közöttünk, ők arianizáltattak, s ezzel a faji ellenszenv is megszűnik. Ezen arianizáláshoz segédkezet nyújt a keresztvíz, lerontva a társadalmi korlátokat, melyeket nem az előítélet, nem a vallási ellenségeskedés, hanem eredetileg a velünk született fajgyűlölet állított fel. Ha keresztelt zsidók mindig újra keresztelt zsidókkal egyesülnének, más szóval, semitikus típusukat tisztán megtartanák, amint ezt a kitérés előtt tenni szokták, akkor idegen jellegük foltját örökké továbbra is szemükre vetetni hallanák. Az a szívóosság azonban, a melylyel a zsidó típus és a zsidó faj-tulajdonságok átöröklődnek, a népiszmében rendületlenül lenálló tény. A chinai zsidóknál Tsinkiang-ban, az alsó Yantsekiang mellett is feltűnnek azok a horgas orrok és általában azok a fiziognomiák, a melyek az ó egyiptomi műemlékeken és Houndsditchban (a londoni zsidóvárosban) láthatókkal ugyanazonosak. Másrészről egy jeles természetvizsgáló, Schwarza Lajos arról értesít bennünket,

hogy Jamaicán a színes bőrűek között a bélpoklosság (Lepra vagy Elephantiasis Graecorum) uralkodni szokott. A fehér emberek egészen megkímélve maradnak tőle, csak a zsidók szenvednek benne, s legerősebben a zsidó mulattok. Így tartotta fen magát a betegségi hajlam a keleti fajnál minden vándorlás daczára. A vér egy egészen különös nedv, – mondja Mephistopheles.

Amint ezen elfogulatlan fejtegetésből látható, a zsidók elleni, úgynevezett előítélet egy neme az ösztönszerű, természetes érzésnek, a mely mindenütt érvényesül.

Nem tettetett bámulattal nézhet az ember ama társadalmi magaslatra, melyre a zsidófaj mintegy 25 évnek meglepő rövid tartama alatt a Keleten kívül is, Európa legcivilizáltabb országaiban emelkedett. Sőt mi több, részben még korunkra saját bélyegét is ütötte. A zsidó egészen más módon gondolkodik, egészen más módon érez, mint mi. – Fajának rendkívüli szaporaságánál fogva, nemcsak Keleten, hanem Németországban is, főleg pedig Ausztriában hihetetlen gyorsasággal szaporodik. Értelmi túlsúlyt csak kiválókép a germán népek közt vívott ki magának. A szlávoknál anyagi tekintetben uralkodik, de egyáltalán nem értelmi tekintetben; a román népek között, úgy látszik, nem jól érzi magát; Olasz- és Spanyolországban csak kevés van, s még magában Franciaországban is, a hol már régóta minden polgári jog birtokában vannak, és a legfelsőbb államhivatalokba bejuthatnak, sem játszanak kiváló szerepet. Nem így áll a dolog Németországban, Német-Ausztriában és Németalföldön. Befolyásuk legkevésbé érezhető Angliában, (Ezek még a minapi angol zsidóbarát tüntetések ideje előtt Írattak. – Szerk.) és az északi államokban, főleg pedig a skandináv félszigeten. Roppant művelődési buzgalma folytán a zsidó hatalmába keríti a tudás és a képzettség elemeit sokkal nagyobb mértékben, mint a keresztény árja. Praktikus esze oly gyorsan és annyit fogat fel vele, a mennyi az élethez szükséges neki; éles eszével párosulva, ismereteinek mennyisége elég nagy arra, hogy sok jóval tanultabb főt is túlszárnyaljon. A mindkét nemű legkiválóbb színészek, a szépirodalmi Íróknak és költőknek nagy része, természetesen nem is beszélve mindarról, a mi a kereskedelemre és nemzetgazdászatra vonatkozik, s végre nagyrészen az újságírók, zsidók. Egyedül ez által lettek ők, hogy úgy mondjuk, a helyzet uraivá. Csak a komoly tudomány látszik némileg elvonva lenni az ő mindenhova beférkőző befolyásuk alul. A zsidó az ő világos, átható eszével mindig inkább kritikus, mint productiv marad; ő minden olyast üz, a mire őt természetes tulajdonai képesítik, s ezt nevezetes ügyességgel teszi; a belemélyedés azonban ritkábban az ő dolga. A zsidó néptörzs végtelen gazdag ta-

lentumokban, de szegény génie-kben. A zsidóság előhozhatott ugyan egy Spinozát, de nem egy Leibnitzet, nem egy Humboldtöt.

A zsidó jellem ennyi fényoldala után kötelességünk a sötét részeket is kiemelni. Mindenek fölött áll egy határozott egoizmus; ennek folytán a zsidó előtt az önfeláldozás, az odaadás, a hazaszereget meglehetősen idegen fogalmak. Mindenütt világpolgárnak érzi magát, a mi valóban az is, mint sémita sémiták között; Európában azonban ő idegen, hazátlan s azért mindenütt törekedik, az idegen országban oly kényelmesen amint csak lehető, berendezni magát. Sok népképviselői gyűlésben tartanak ugyan zsidó képviselők közben-közben hazafiúi tüztől hevített beszédeket; de azok száma, a kiket a nép közülük valódi hazafiaknak tart, rendkívül csekély. Gyakran a cselekedetek is ellentétben állanak a beszédekkel, s inkább a saját haszonra mint a haza előnyére czéloznak. Az éppen a jellemző, hogy a zsidó semmi élethelyzetben nem feledkezik meg a maga hasznáról, s minden befolyást, a melyet kivív magának, személyes céljaira használ ki. A zsidó törekvés összes tendenciája ezen egy szóban vonható össze: „K i z s á k m á n y o l á s.” Ezen, természetes ösztönénél fogva megkezdett után, a zsidók valóban egy oly fokra emelkedtek, a melyen a többieket tényleg uralják. Hangadókká lettek, kezeikben a legnagyobb kincseket összepontosítani tudták; ők a történelmi nemességet rombadólt várain megbuktatták, ezek helyett részvénypalotákat építettek, egy új pénzaristokrátiát teremtettek, a mely a réginek minden árnyoldalával, de egy fényoldalával sem bír. Amaz annyira kigúnyolt régi „Noblesse oblige” helyett a sémita lovagok és bárók a „Geschäft”-et tették, a „Geschäft”-et a legtágabb, s néha a legpiszkosabb értelemben.

Ezen törekvéseikben nagyban elősegítették őket a nem-zsidó polgártársak, részint passive részint active; egyúttal az utóbbiak a zsidósággal való mindennapi érintkezésük folytán, mióta a korlátok lebontva vannak, a sarokba dobták a zsidóság irányában táplált régi „előítéleteiket”, de a zsidóságnak nem egy eszméjét is elsajátították maguknak. Mindannak, a mi személyes nyereségre czéloz, mindig kilátása van minden egyesnél arra, hogy tetszésre találjon, és semitáink egoistikus tendenciái meglepő gyorsasággal terjedtek el. A kor szelleme általuk bámulatos átalakulást szenvedett, egy hajsza a gyors szerzemény, jobban mondva, nyereség után, vett erőt a tömegben, a mely tapasztalatlan tömeg gyakran drága tandíjat fizet, és mégis újra ugyanazon csapdába esik; az inszolíditás az iparban és kereskedelemben elharapódzott, a börzeláz, tehát a játék a civilizált társadalom rendes állapotává válni fenyeget, a nyugodt, komoly munka rossz hírbe jutott, mindenütt hajsza, tolongás és elhír-

telenkedés, a mely előbb utóbb egy gazdasági katasztrófára kellett hogy vezessen. Ha ezen állapotot egy egyetlen megjelöléssel jellemezni akarjuk, úgy önkéntelenül csak egy szó áll rendelkezésünkre s ez a: **Korr up czió.**

Almássy Sándor képviselő úr figyelmébe!

...Sajtónknak, még a függetlenségének sincs egyetlen szava; pedig ez volna leginkább hivatva nemcsak rámutatni a keresztény társadalom testén élődő férgekre, hanem azoknak végképeni eltávolítására a módokat és az eszközöket is megnevezni. De a magyar sajtó hallgat! gyalázatosan hallgat! – Szégyen reá!

Én, ki e sorokat írom, független érzelmű voltam bölcsömtől fogva, az leszek síromig. Annnyival inkább fáj, – hogy független lapjaink így megmagyarázhatlan eljárást követnek.

Szolgálhatnak a leghajmeresztőbb adatokkal. Most azonban nem érintem a részleteket, mert ezeknek csak röviden való fejtegetése is nem órákat, de napokat venne igénybe; de mert nem is örömet foglalkozom e rút részletekkel. Nem érintem tehát, hogy mily ravasz és gaz eszközök felhasználásával jutnak be a nagyúri birtokokba, s mint fészkelik be magukat azon ősi kastélyokba, a melyeknek igazi tulajdonosaik verőket ontották e szent hazáért, s kiknek utódai vész esetén ma is készek lennének vérüket és életüket áldozni, de kiknek már nagyobb része mint a zsidó gaz raffinéria áldozatai vándorbottal, vagy jobban mondva, koldusbottal kezökben, csúful kijátszva – semmivé lettek. Érintetlen hagyom továbbá, hogy az újdonsült nagyságos urak vész esetén – mitől isten óvja meg szegény hazánkat, – mint szegődnének ellenünk csupa rebachgyűjtési vágyból spitzlikké, spionokká, mint ez 48-ban is történt; valamint azt is érintetlen hagyom, hogy a mindenféle sorsjegyek elárúsításánál minő szemtelen, aljas és gaz játékot űznek ravasz ügynökeik, kik elárasztják széles Magyarországot hazug rábeszéléssükkel; hogy zsákmányolják ki a magyar nép jóhízműségét, s mint játszák ki a törvényt. Csak egyet nem hagyok érintetlen, és ez az, mint rontják meg a köznépet erkölcsileg s mint teszik anyagilag tönkre. – Lássuk tehát miként történik ez. Több falut tudnék megnevezni, a hova a zsidó kis batyúval hátán, neje pedig a kis Khóbival karján lépett a falu belsejébe, a józan, szorgalmas, munkás, és erkölcsös nép közé – lappangó viperaként magát befészkelendő, s alig néhány év múlva aztán a rongyszédőből nagyságos ór, a zsidónőből pedig nagyságos asszony képződött; s az azon néhány év előtt még szorgalmas, munkás nép mint vált részeges, tolvaj, garázda, istenkáromló, vallását s papját megvető, dologkerülő, elcsenevészesedett koldus néppé.

A néprontás eme művének, én is (a sok közül) egyik szemtanúja voltam egy esetnek. Ugyanis az anya 5 éves kis fiát átküldte a szomszéd zsidóhoz egy pakli gyufáért, s láttam midőn a zsidónő a kis fiúnak egy kis krumpliczukrot adott, és aztán a fülébe súgott valamit. A zsidónő eme hízelgő modora a kis fiú iránt nekem feltűnt, s kíváncsi voltam tudni, hogy mit súghatott neki? Kérdésemre azonban, – hogy mit súgott neked az a zsidó asszony? – azt felelte: Nem mondom meg.

De miután krajczárt adtam neki, megmondta. – Azt mondta – felelé a kis fiú, – hogy vigyek neki tojást, aztán másszor is ád czukrot. – Így a kis fiú rövid idő alatt megtanulta a tyúktojásokat nemcsak odahaza, hanem a szomszédok tyúkóljaiban is összeszedni. Későbbén aztán a kis fiút rákapatta a zsidó édes pálinkára, a mikor már a fiú egy kis csöves kukoriczát, paszulyt, szóval ami csak kezeügyébe esett, hordogatott a zsidónak. De nemcsak az az egy, hanem az egész falu gyerkőcze is, a kik is midőn legénykort értek, a ravasz zsidó csábításai folytán valóságos tolvajokká képződtek.

De nemcsak a fiatalágot rontotta meg minden tekintetben, a zsidó figyelme kiterjedt az apákra, sőt még az anyákra is. Roppant gaz szorgalmának ott is meg lett a sikere. Ugyanis minden reggel 5 órakor már a zsidó nyakába vette a falut, sétatársul mindegyik kabátzsebébe egy-egy pintes üveget dugott, egyiket édes, a másikat pedig erős pálinkával megtöltve, s bekopogtatott a legjobb gazdákhöz ily szavakkal: Édes János gazda, kedves János gazda, húztam egy khis gyomorerősítőt, khóstolja csak khend, milyen jó, milyen finom, milyen egészséges, megláthja khend ez olyan étvágyat sinál, hogy megenné khend a vas szegget is. – Köszönöm szomszéd – monda a gazda, – mi nem szoktunk ilyennel élni. – Dhe khérem! cshak nem utasítja vissza? hiszen ezért nem khérek én pinzt, mert azt khendtül el se fogadnám.

Így a házi gazda nem tartotta illőnek a zsidó szívességét, vagy jobban mondva, szemtelenséget visszautasítani, megkóstolta a zsidó-pancsot. Ezután a másik, édes pálinkás üveget húzta elő a sátán, s a házi-asszonyt ugyanily hízelgő szavakkal capacitálta, míg végre az is lenyelte a végzetes kortyot. Azután a zsidó ment tovább a többi gazdákhöz, s ha kifogyott a zagyvalék, haza szaladt, s újra megtöltötte, s ment újra tovább. S ez így tartott egy hónapig, a midőn is már közmondássá vált, hogy a gazdák hajnalban ezen szavakkal költék fel cselédeiket: Keljetek fel, mert mindjárt itt lesz a Misi. Későbbén azonban már a zsidó kezdett hanyag lenni, nem járt el minden hajnalban házról-házra. De ekkor már a gazdák annyira megízlelték a zsidó kotyvadékat, hogy ők kezdtek el-el járogatni a zsidóhoz, s ők kezdtek hálálkodni, hogy hát: hogyan is szolgáljuk meg szomszéd a maga szívességét? – Hát thudják mith édes gazda uramék: hoznak mhajd edj khét khucsi fát az erdürül, csakhogy éjszaka khell ám hozni, mert thudják mit, én a jhágerral jól vadajok sat. – Így történt aztán, hogy a tisztartó az erdészt elcsapta, bár a grófnak előbb kedves embere volt, midőn azonban a gróf egy vadászat alkalmával látta, hogy a legszebb erdőrészt agyon van pocsókolva, kicsibe múlt, hogy a tisztartó úr is nem ugrott. A zsidó azonban markába nevetett, melyet már szép összeg ütött az urasági erdőből eltolvajlott fáért, s az udvara is még tele volt ölfa s más egyéb olcsó fákkal.

Két hó múlva már nem volt szükség Misinek a gyomorerősítőjével házról-házra járnai, mert úgy a gazdák, mint a gazdasszonyok butykosokkal jártak el hozzá, gondoskodván, hogy mindég legyen a háznál azon jó gyomorerősítóből. – Misi meg hozzá oly jó és becsületes ember volt, hogy soha sem kért tőlük pénzt, míg csak némi összegre fel nem szaporodott a hitel, de a jobb gazdaktól akkor is csak egy kis adóslevelet, mert hát halandó az ember, – szokta volt mondani, „– nekhem most sem khöl phénz, majd megfizet khend aratáskhor, vadj szüretkhor, vadj

mikhor majd sok pénze lesz, cshakhodj mégis, thudja khend, szükséges egy khis írás sat. – így a község lakosai annyira belekeveredtek a zsidó hálójába, hogy midőn már látták pusztulásnak indulásukat, s hozzá még feleségeik s gyermekeik is lopták őket, elkeseredésükben neki adták magukat a részegeskedésnek, a mely hajlamot már a zsidó nagyban felköltötte bennök, s ekkor már azzal szokta volt őket lelkesíteni: Jól theszí khend János gazda, khend khereste, khend igya meg. – No hát aztán a János gazda, meg a többiek is, szépen megfogadták Misi lelkesítő szavait, s meg is itták minden vagyonukat, s midőn már nem volt mit inni, illetőleg midőn a Misi már nem adott többé hitelt, elpusztultak, s vehették nyakukba a koldustarisznyát. – Hány család jutott ily sorsra, s hány családfőt hajtott a zsidók aljas és gaz rafinériája az öngyilkosság karjaiba, s hány keresztény nőt vagy lányt löktek szívtelenül a becstelenség pocsolójába, melynek legutóbbi időben is áldozatul esett egy vagyonos eperjesi földbirtokos leánya, mely eset az „Arad és Vidéke” folyó évi 62. számában az újdonságok rovatában lett közhírré téve. Csak egy kis szétekintés kell széles Magyarországon a nép minden rétegei közt. A statisztika erről ugyan szívrondító eseteket hozhatna napfényre. No de a statisztikai hivatal figyelme ennyire ki nem terjedhet, (No, meg különben is legkisebb gondja is nagyobb az ilyeseknél!–Szerk.) hadd vesszen pusztuljon a keresztény nép, hisz ebben még a bölcs honatyák nagyobb része sem lát a hazára nézve semmi veszélyt. Náluk a nép nyomorának jajja süket fülekre, keblökben köszívekre talál. Ezért mondja rólunk a művelt külföld, hogy: a magyarok alszanak! Igaz, aludnánk is és pedig tán nemsokára örök álmot, mert megfojtana, bennünket a zsidójárom lélekölő pokolgépezetének förtelmes hurka, ha nem volnának a magyar nemzetnek hú fiai, kik felrázzák őt mély álmából.

De így nem alszunk, csakis a honatyák zsidóbarát része szundikál; de majd ók is fel fognak ébredni szunnyadozásaikból.

Ezeket óhajtottam Almássy képviselő úrnak becses tudomására hozni azon óhajom mellett, miszerint adja az ég, hogy igénytelen soraimat, melyeket a honfiúi kötelesség mondott tollamba, kellő figyelemre méltatva, sajátjává tenni s átérezni szíves leend, s jövő alkalommal azok sorai közt álland, a kik komoly megfontolással népünk jövőjét biztosítani, és ezen veszélyes sémita fajtól nemzetünket megóvni iparkodnak. Úgy legyen!

F.

Szalmármegye közönségének felirata a képviselőházhoz.

„az oroszországi részekből Galiczián át Szalmármegyével határos vidékekre beözönlő zsidók bevándorlásának megszorítása tárgyában.”

Mélyen tisztelt képviselőház!

A magyar hazánknak különösen északi megyéiben lábrakapott kivándorlások, ha fájdalmasan érintettek minket, s azon hő vágyat keltették, hogy a mennyire lehet, az rendeleti vagy törvényhozási utón megakadályoztassák, – nem kevésbé döbentett meg egy, az előbbivel

ellenirányú, s talán ránk nézve csak oly káros következményű tünet, melyet az ország ezen részeiben elterülő megyéknél alkalmunk van napról-napra tapasztalni.

A Galicziával határos megyékben ugyanis mindinkább látjuk szaporodni az oroszországi részekből általánosan ismert politikai események következtében kivándorolt zsidókat, kik teljesen vagyon nélkül itt egyremásra megtelepednek a nélkül, hogy ezért, ezen nyerendő s mindenesetre magasztos állampolgári jogért a legkisebb áldozatot hoznák.

E helyzet, – így a mint előttünk áll. véleményünk szerint tarthatlan.

Lehetnek olyanok, kik nemzetgazdasági szempontból e bevándorlást előnyösnek tartják, mert az által munkás kezeket kap (?) az állam. Pedig tévednek! Tévednek azért, mivel a nemzeti eszmék harczának e századában, reánk magyarokra nézve a munkáskéz csak úgy ér valamit, ha birtokosa egyúttal magyar is, illetve oly elemből álló, mely magyarrá tehető. Tévedésben vannak pedig azért is, mivel a fentjelzett bevándorlók által munkás kezeket csak ritkán nyerünk; hanem csakis azt fogjuk elérni, hogy az egyes tőkék vagy ingatlanok birtokost fognak cserélni, mivel a jövevények ügyessége s leleményessége, – a nép tudatlanságával szemben, munka nélkül is kezükbe játsza a javakat. Pedig nekünk mint földművelő államnak munkás kezekre van szükségünk, s ha azt nem kapunk, jól felfogott érdekünkben kifolyólag legalább idegen tőkére kell szert tennünk. A bevándorló vagyontalan oroszországi zsidók nagy része pedig egyiket sem hozza magával.

Mélyen tisztelt képviselőház! Nem akarunk azonban igazságtalanok lenni: elismerjük, hogy egy haszon háramland reánk, s ez az, hogy a kereskedelem több egyént fog bírni szolgálatában, (Csak az i n s o l i d kereskedelem, a mely a solid keresztény kereskedelmet még inkább háttérbe szorítaná. – Szerk.) s másrészt azt sem tartjuk helyesnek, hogy a bevándorlást megtiltassék; de igenis az államnak saját polgárai iránt való méltányosságának tartjuk azt, hogy ezen bevándorlókra nézve az 1879. évi L. t. ez. 8. §-ában a honosításra vonatkozólag felsorolt kellékeken kívül, még egy állítassék fel, mely szerint az illetők egy meghatározandó összeget tartozzanak fizetni az állampénztárba; magától értetődően azonban, hogy nagyobb szerű, tisztán mezőgazdasági munkáskezek gyarapítása céljából behívandó vagy jelentkező bevándorlók ezen díj fizetése alól esetről esetre felmentendők lennének.

Ezzel egyidejűleg felette szükségesnek tartjuk, hogy különösen a Galicziával határos megyék hatóságai szigorúan utasíttassanak arra nézve, hogy minden idegennek valamely községben leendő ideiglenes megtelepülését is csak úgy engedjék meg, ha az illető egy bizonyos tőkét vagy valóságos keresetforrást tud felmutatni, illetve a fentidézett törvény 8. §-a 5. pontjában foglalt kellékekkel teljesen bír.

Midőn eme hazafiúi érületünkből kifolyólag tett szerény előterjesztéseinket van szerencsénk bemutatni, alázattal kérjük a mélyen tisztelt képviselőházat, hogy a fentérintett módon törvényhozásilag intézkedni, illetve a kormányt megfelelő eljárásra utasítani méltóztassék.

Maradván hazafiúi hódoló tisztelettel

Kelt Szatmármegye közönségének 1882. évi márczius hó 2-án tartott bizottsági közgyűléséből Szatmármegye közönsége nevében:

Újfalussy Sándor s. k.
alispán.

A zsidó harcztérről.

– Havi szemle. –

(A bécsi antisemita forrongás. A Drehernél, az „Arany kos” és a „Három angyal” helyiségeiben tartott antisemita népgyűlések, bchönerer György lovag, reichsrathi képviselő mint az osztrák antisemiták vezére. A „Három angyal”-nál tartott népgyűlés elé terjeszteni szándékolt határozati javaslat. A bécsi zsidó sajtó jajveszklései. – Orosz kormányi rendszabályok. A zsidóügyi főbizottság által megállapított s a zsidókérdés radikális megoldását célzó öt pont. A zsidólapok jere-miádjai. Sztrelnikov tábornok kievi államügyész meggyilkoltatása; a zsidókat e politikai orgyilkosság körül terhelő gyanúokok. Mi a különbség a zsidó merényletek formái között alkotmányos és abszolutisztikus államokban? Meg fog-e hátrálni és hátrálhatni az orosz kormány? A nihilisták kiáltványa a zsidókhoz.–A francia „Alliance evangelique” elnökének zsidóbarát-nyilatkozványa.– Antisemita hírlapirodalmi hírek. – Henrici Boroszlóban. – Zsidó kivándorlási mozgalmak. – Szatmármegye felirata a képviselőházhoz a muszkaországi zsidók bevándorlásának megakadályozása tárgyában.)

A bécsi antisemita reformegylet, melynek megalakulását múlt havi füzetünkben jeleztük, erélyesen hozzáfogott a munkához. Minnekutánna a tagok száma egész csendben tekintélyes mennyiségre emelkedett, a nagy közönség előtt azzal kezdett magáról életjelt adni, hogy népgyűléseket rendezett. Eddig három ily népgyűlés volt. Ezek lefolyását a következőkben ismertetjük.

Az első népgyűlés márczius 20-án tartatott meg a Landstrassen levő Dreher-féle helyiségben. Lefolyásáról az „Oesterreichischer Volksfreund”, – a melynek derék szerkesztője, Z e r b o n i Károly lovag, a bécsi antisemitizmus életrekelője és lelke, – márczius 26-ki számában a következőket írja:

A napilapokban még folyton feszegetik a Drehernél megtartott ama gyűlést, mely a választási jognak kiterjesztése fölötti tanácskozásra lön egybehíva, s – általános elismerés szerint – „határozott antisemita jelleget öltött.”

Hát igaz az, hogy „antisemitizmus üzése” nem volt a gyűlés „programmjába” felvéve. Minden józan eszű ember előtt azonban az a körülmény, hogy, ha egy, más célra egybehívott gyűlés oly egyértelműséggel emel tiltakozást a zsidóság túlhatalma ellen, csak bizonyítéka annak, mennyire általánosan éreztetett egy ilyenmű nyilatkozvány-nak a szükségessége.

S csakugyan az egész teremben csak egy eszme uralgott s volt a levegőben, s ez: a megváltás egy lidércznyomás alól, a mely abban feküdt, hogy végre valahára egy oly téma érintetett meg, a mely már éveken át ónsúlylyal nehezedett nyilvános életünkre.

A gyűlés azzal kezdődött, hogy egy sereg helyeslő nyilatkozat olvastatott fel a szándékolt választási jogi határozati javaslatra nézve, a melyek számos vidéki városból, mint Grác, Innsbruck, Zwettl, Langenlois sat. érkeztek be.

Erre legelőször is Buschenhagen úr, egy általánosan ismert és becsült óraműves a III. kerületből, alaposan és terjedelmesen indokolja az indítványozott határozati javaslatot. Utánna Maier munkás lép a szószékre, s a választási jognak valamennyi állampolgárra való kiterjesztése mellett nyilatkozik. Beszéde folyamán felemlitette, mikép egy képviselő azt

mondta, hogy „Ausztia népe még sokkal butább semhogy választhatna.” Azonnal hangok emelkedtek, kérdezve annak a képviselőnek a nevét, s a midőn Maier erre kijelentette, hogy ez Auspitz képviselő, első ízben hangzottak fel a teremben e viharos káltások: „Egy zsidó, egy zsidó képviselő!”

Ettől a pillanattól fogva a sokaság, mely a Dreher-féle termet a legutolsó zugig megtöltötte, egy kínálkozó alkalmat sem mulasztott el, hogy viharos nyilatkozatokban a zsidók fölötti bosszúságának kifejezést ne adjon. Midőn a sajtóról beszélt a szónok, vagy tízszer hangzott vissza a „zsidósajtó,” „korrupciósajtó” s hasonló felkiáltás.

Több más szónok után Schönerer képviselő lépett a szószékre, s általános örömrivalgás között nyíltan fellépett a zsidóság és a zsidó sajtó ellen, Bismarck herceget mint megmentőt tüntette fel, a ki útmutatást adott nekünk emancipáltatásunkra, s kijelentette, hogy ő Bismarck hgnek gazdasági programját Ausztriában érvényre akarja emelni.

Utánna H o l u b e k író kezdett szólni: Minden napikérdés – monda, – kapcsolatban áll egy másikkal, a mely tőle el nem választható: ez a kérdés a zsidókérdés. A zsidóuralom, a zsidóság ölom súlylyal nehezedik egész Európára, különösen pedig Ausztia polgáira a zsidóság befolyása politikai, társadalmi s minden más tekintetben mélyreható, de bizonyára szintoly kártékony, a mit felvilágosodott államférfiak már régóta felismertek és kimondottak. A zsidósajtó egy vélemény-terrorizmust gyakorol, a melyet megtörni minden tisztességes hazafinak kötelessége és joga. – Mindinkább növekvő helyeslés között szónok e szavakkal végzé beszédét: „Minden osztrák polgárnak kell, hogy ez legyen a miatyánkja: Uram, szabadíts meg bennünket minden gonosztól és a zsidóktól (Viharos tetszés.) most és mindörökké ámen. (Újólagos élénk helyeslés.)

E beszéd folyama alatt két, nyilván erre megrendelt személy megkísérlte a gyűlést, a mely eddig élénken ugyan, de minden rendzavarás nélkül kísérte figyelmével a beszédeket, – provokálni. S a midőn erre Rasp szónok kezdett beszélni az általa úgynevezett „igazgatótanácsosi pártról”, ezen zavarási kísérletek megújultak. Az illető egyének felugrottak egy, a terem közepén levő asztalra, szidalmakat szórva a szónok és a gyűlés más tagjai ellen, s miután a könnyen érthető felháborodás okozta lárma folytán az elnök akadályozva lett a provokálókat rendreutasítani, a gyűlés bosszúsága mind nagyobb lett, és többen a rendzavarókat kivezették a teremből, s az udvaron olyanok által, a kik eltávolításuk gyalázatos okát megtudták, a kihágók állítólag megfenyítve lettek. – E rendzavaró jelenet azonban a kormánybiztost arra indította, hogy a mintegy 400 főből álló gyűlést feloszlassa.

A második antisemita gyűléssé a II. kerületi (lipótvárosi) zsidószagu haladóparti klubbot az által tették az antisemiták, hogy ezen gyűlésen, megállapodás folytán, tömegesen résztvettek. Ezen, april 3-án tartott gyűlés lefolyása röviden következő volt:

„Meixner Ágost beszédében követelte az iparszabadság megszorítását, a képesítés kimutatását és a közvetítők kizárását. (Fölkiáltások: a zsidók, a zsidók!) Beszédét azzal végezte, hogy kevés képviselő van, ki a nép igazi érdekét hordja szíven. (Viharos kiáltások: Éljen Schönerer!) Ezután Pattai szólott. Szerinte a mostani választásokon a korrup-

ció és a nemzetközi tőke győz. (Viharos közbekiáltások: a zsidók, a zsidók!) Az érdekképviselet az egyetlen, mely a „phönicziai” ravaszsággal és kizsákmányolással szemben az osztályok érdekeit megóvni képes. Aszónokot minden célzásnál zajos kiáltások szakítják félbe: „a zsidók, a zsidók I” Beszéde végén perczekig éljenzik és egyik jelenlévő megöleli, megcsókolja. Dr. Wollensack tiltakozik az előtte szóló fejtegetései ellen. Pattai viszont tiltakozik az ellen, hogy a zsidók sérthetetleneknek tartják magukat. Masaidek, humorisztikus hangon tartott beszédében a sajtónak csak ama része ellen tartja jogosultnak a kikelést, a mely, a sajtó hivatását meggyalázza, mert hiszen, – jegyzé meg gúnyosan, – 5-6 tisztességes hirlapíró csak van. A gyűlés némi vita után szétoszlott.

E két gyűlés sikere azonban úgy látszik nem elégítette ki az antisemita vezéreket; mert a bécsi zsidó sajtó csak úgy félvállról, gúnyolódva szólt róluk, röviden mint egy „helyi” apró hírről, a mozgalom fejlődésének érdeke pedig azt követelte, hogy a lehető legnagyobb feltűnést kell kelteni a végből, hogy a nagy zsidó lapok pokoli lármát ütven, nemcsak Bécs városa legyen – e lapok önkéntelen segélyével – felrázva lethargiájából, hanem hogy a bécsi események hire ugyanezen zsidó lapok segélyével, a külföldön is megtegye hatását.

És a bécsi mozgalom vezetői teljes mértékben célzott érték: az összes európai zsidó lapokban veszett lárma lett ütve a „grosser Scandal” és a „Tumult” fölött.

Az antisemita vezérek ugyanis april 4-kére a Wiedenben levő „A három angyalhoz” című vendéglő termébe vörös falragaszokon gyűlést hirdettek, melyre a IV. kerület keresztény iparosai lőnek meghíva, a mely gyűlés lefolyása bécsi lapok tudósításai után a következő volt:

A gyűlést Holubek Ferencz író hívta egybe, s a gyűlésen tárgyalandó téma „A kisipar helyzete és viszonya a sajtóhoz” volt. E meghívás folytán esti 8 órára a „Három angyalhoz” című vendéglő termében legalább is 600 ember gyűlt egybe úgy, hogy a terem és a karzatok zsúfolásig megteltek. Minden érkezőt üdvkiáltással és kézzorítással fogadtak, s egy csomó nyomtatványt adtak nekik, a melyek egy idő óta mint a zsidók elleni versenyagitáció eszközei itt terjesztettek; köztük volt Schönerer képviselőnek február 28-án az alkotmánypárt ellen tartott beszéde egy lenyomata. Schönerer úr maga is jelen volt a gyűlésben és a honorátorok asztalánál foglalt helyet. A gyűlésben, amint az élénk beszélgetésből kivehető volt, a cseh és magyar elem számosan volt képviselve, és több fiatal ember is volt ott, a kik nyilván nem tartoztak az iparos osztályhoz.

Nyolcz óra után Holubek úr a szószékre lépett a gyülekezetet üdvözlendő, s köszönetét fejezve ki a polgártársaknak, hogy minden kerületből oly számosan jelentek meg, így folytatá: Egy főfontosságú kérdést akarunk ma megbeszélni, a melynek eldöntésétől fog függni az, váljon fiaink és unokáink emlékünket áldani fogják-e, vagy váljon az utókor Bécs polgáraitól azt fogja-e mondani, hogy ők egy elkorcsosult nemze-

dék voltak, a kik pocsolyába merülve képtelenek voltak egy nemzeti eszméig felemelkedni. (Viharos helyeslés.) Holubek úr ezután a jelenlevőket méltóságteljes nyugalomra kéri föl, hogy a nemes ügy kietlen láрма által kárt ne szenvedjen. (Bravó!) Ma – monda, – a polgárságnak és a negyedik rendnek: a munkás osztálynak ügye van szóban, a melyek czudar hecczelők által egymás ellen kontakva vannak, pedig a melyeknek sohasem szabadna ellenségkép egymással szemben állniok. (Bravó!) Beszéde végeztével Schönerer György lovag képviselőt ajánlja a gyűlés elnökéül, Schraml urat alelnökül és Masaidek urat, a „Figaro” munkatársát jegyzőül. Ez indítványok tetszésnyilatkozatok között elfogadtatnak. Schönerer reichsrathi képviselő úr perczekig tartó viharos éljenzés között elfoglalja az elnöki széket, köszönetét fejezi ki a gyülekezetnek az irányában tanúsított megtiszteltetésért, bemutatja a jelenlevő rendőrbiztost Müller urat, és kijelenti, hogy a kisipar helyzete és annak viszonya a sajtóhoz képezi a napirend tárgyát. Továbbá azt a közlést teszi, hogy számos rendező magára vette a feladatot, minden rendzavarót zajtalanul a teremből eltávolítani. (Bravó!) Hogy azonban világosan megértse mindenki, mit ért ez alatt, hozzáteszi, mikép reméli, hogy erre a rendszabályra nem lesz szükség, és hogy csak „valódi keresztény iparosok” jelenjenek meg. (Viharos tetszés.)

Mint első szónok ismét Holubek úr emel szót ilykép: „Harmincznégyszáz évének, hogy szabad elhatározásból és a nélkül, hogy a korábban szenvedett annyi sanyargatásunkra visszaemlékeztünk volna, egy túrt néptörzsnek a teljes egyenjogúságot megadtuk. Azt reméltük, hogy az erre a drága ajándékra méltónak fogja magát mutatni. De reményeinkben csalatkoztunk. A zsidó ma már nem polgártársunk: urunkká, elnyomónkká, kínzónkká vetette föl magát, (Felkiáltások: Helyes! Úgy van!) és bennünket rablánczokba vert. (Tetszés.) A keresztény elnyomatik, megbecsületlenítetik, meggyaláztatik. Igen, odáig mentek a dolgok, hogy a Habsburgok birodalmának fővárosában, egy katolikus fejedelem kormánypálczája alatt a kereszténynek remegnie kell, ha magát kereszténynek nevezi, (Felkiáltások: Hallatlan! Gyalázatos dolog! Úgy van! sat.) és hogy nekünk keresztényeknek megtiltani akarják összegyülekezhetnünk, hogy legszentebb érdekeink fölött tanácskozhassunk. Vannak pillanatok a népéletben, a hol egy nép a legmélyebb erkölcsi elfajulás álláspontjára süllyedve, a történelem szégyenoszlopához való kötözésre méltó, mert mindent türelmesen elvisel, s vannak pillanatok, a hol az a nép az igát szétzúzza, s becsületét visszahódítja. Most végre Ausztriára nézve is elérkezett a pillanat, becsületét újra helyreállítani s tette kelni. És valóban, a kinek bátorsága van, ma meggyőződését nyíltan és szabadon kifejezni, és nyíltan fellépni, meg nem tántorítatva megvásárolható zsoldos irkászok megtámadásaitól, annak valóban igénye van polgártársai hálájára és elismerésére. (Viharos tetszés.) Oh, bár tudnám előttetek, polgárok, azt a boldogtalan helyzetet, a melyben szenvedtek és nyögtök, egész teljességében lefesteni; bár bírnám a szónoki tehetség ama fegyverét, a mely elragad és lelkesít; bár sikerülne nekem, csak egy szikráját is ama lelkesültségnek kebletekben kelteni, a mely az én keblemet lángra gyújtja, – boldognak, túlboldognak érezném magamat; de hiszem, hogy ti neki bátorodtok: hisz férfiak vagytok!

Az élet minden nyilvános terein, legyen az a politikai vagy a társadalmi, egy tünemény áll elénk, a melyet alig tarthattunk volna lehe-

tőnek. Egy nép, melynek homlokára már a római Tacitus egy klasszikus bélyeget ütött, egy nép vetette föl magát urunkká, s nekünk nem marad egyéb hátra, vagy szeretnék ha nem maradna nekünk egyéb hátra, mint ezen igát töredelmesen elviselni. (Felkiáltások: Nem! Soha!)

Most áttérek egy speciális esetre, az ipar esetére. Váljon az a nép, a mely már az által is megsértve érzi magát, ha saját nevét kimondják, váljon az a nép csakugyan állítólagos felsőbb értelmiségénél fogva van abban a helyzetben, hogy elnyomjon bennünket? Én nem hiszem ezt soha; egy más tulajdonság az, a mely ennek a népnek jogot ad arra, hogy lábát nyakunkra tegye: – ez az ő hit- és erkölcstana. Én nem izgatok. De halljátok, halljátok, s aztán Ítéljetek, ha egy ilyen népnek civilizált társadalom közepette van-e létjogosultsága? Halljátok és bámuljátok! Ezt a könyvet talmudnak hívják, (Zajos helyeslés.) ez a zsidókra nézve az igazság könyve. S tudjátok, kedves keresztény polgártársaim, minek hívnak benneteket ebben a könyvben? kutyáknak, szamaraknak, disznóknak! Tudjátok mi van a zsidóknak megengedve?... (A beszéd itt valódi viharát kelti a dühös felkiáltásoknak, a melyek közül e szavak: „Gyalázatoság! Gazság!” hallatszanak ki. A rendezők hiába erőlködnek a rendet helyreállítani.)

Ezalatt Müller rendőrbiztos már Schönerer úrhoz mint elnökhöz fordult, mire ez fölemelkedik, s miután a láрма lecsillapult, ezt mondja: „A kormányi képviselő úr felszólít engem, mikép a szónokot figyelmeztessem arra, hogy fejtegetései nem tartoznak a napirenden levő tárgyhöz. (Ohó!) Én azonban azokat a napirenden levő téma bevezetésének tartom, (Helyeslés.) s ezért n e m érzem magamat indítva a szónokot bármiképen félbeszakítani. (Viharos tetszés. „Ez van jól! Nem kell félbeszakítani! Hadd beszélje ki magát!”)

A rendőrbiztos erre felemelkedik, előlép s kijelenti: „A gyűlést az egyleti törvény értelmében feloszlattottnak jelentem ki!” Mire az elnöki emelvényen levők kalapjuk s felöltőjük után nyúlnak. Az egybegyűlt sokaság azonban heves kiáltásokban tör ki: „Ez elnyomás! Megmaradunk a véleményünk mellett! Szónok a lelkünkéből beszélt!” Végre a chaotikus össze-vissza hatalmas „Éljen Schönerer!” kiáltásba oszlik fel. A rendezők hiába erőlködnek a lármázókat megnyugtatni és a terem elhagyására bírni. Ennek folytán a rendőrbiztos újra fellép a szószekekre. Újra felkiáltások hangzanak: „A rendőrbiztos úr beszéljen! Mondja meg nekünk, miért nem szabad a zsidókról beszélni?”

Müller rendőrbiztos: „Miután a gyűlés feloszlatta lett, a törvény ez esetre azt rendeli, hogy a jelenlevők azonnal távozzanak. A törvény nevében felhívom tehát az urakat, csendben és rendben eltávozni.” E felszólításra újra láрма a felelet, a melybe nevetés és gúnyos felkiáltások vegyülnek: „Itt van ni, mert a zsidók vannak szóban! Hát éljenek a zsidók!” Egyúttal több oldalról kiadatik a jelszó a gyűlésnek egy más helyiségben leendő folytatására: „A reformegylet az „Arany szitához” (vendéglő) megy!” S e közben egyes Stentor-hangok folyton „Éljen Schönerer! Éljen Holubek”-et kiáltoznak.

A rendőrbiztos várt néhány perczig, akkor azonban erélyes hangon monda: „Felszólítom még egyszer az urakat szépségesen, távozzanak el, mert különben a rendőrségnek közbelépnie kellene.” E szavak hatottak, a tömeg végre kivonult a teremből az utcára, a hol egy menet kép-

zódott, a mely útját a főúton keresztül a reformegylet főhadiszállása, az „Arany szítához” címzett vendéglő felé, a Panigl-utczában vette. Az utcák megélenkültek, a kapualjakból és boltokból mindenütt emberek jöttek ki, az ablakok kinyíltak, és a csapat „Éljenek az antisemiták” kiáltással üdvözlötte.

Mintegy kétszáz ember, köztük Schönerer lovag, erre összejöttek az „Arany szita”-nál. Müller rendőrbiztos szinte oda ment, és minden szónoklatot megtiltott. A beszélgetés azonban folyt az antisemiták között, a kik abban egyeztek meg, hogy nemsokára egy újabb gyűlést fognak összehívni, a melynek napirendjére világosan „a zsidó gazdálkodás és annak káros hatása a kisiparra” fog tételni, hogy ekkép a kormány képviselője a gyűlést többé nem oszlatthassa fel azon indoklással, hogy a zsidók ellen intézett támadások nem tartoznak a napirendhez.

A társaság lelkesedése a tetőpontot érte el akkor, a midőn a következő sürgöny lett felolvasva: „Küzdjete bátran keresztények a jó ügyért, hogy Ausztriában a keresztény szellem újra felébredjen. A berlini antisemiták egyesülete.” – Az antisemitikus mozgalomnak Ausztriában megalapítói, úgymint: Holubek író, Schönerer képviselő és Zerboni szerkesztő többszörös szívélyes ovációkban részesítettek. A társaság csak a késő éji órákban oszlott szét.

A „Három angyal”-nál tartott népgyűlés elé a vezetők a következő határozati javaslatot szándékoztak terjeszteni, a mely azonban, a gyűlés feloszlata miatt, ezúttal még nem juthatott elfogadásra:

„A Holubek Ferencz által egybehívott és Schönerer lovag elnökelete alatt a „Három angyalhoz” címzett szálloda termeiben egybegyűlt keresztény iparosok az ipari és egyéb társadalmi viszonyok alapos javulását csak akkor várják, ha a zsidóság elharapódzó befolyása elé, a zsidók polgári és állampolgári jogainak megszorításával, a birodalmi, tarományi és községi törvényhozás útján gát vettetik. Ők tehát föltétlenül szükségesnek találják, hogy a zsidók jogviszonyaira nézve Bécsben és Alsó-Ausztriában közvetlenül az 1848. év előtt érvényben állott következő főszabályok újra törvényerőre emeltessenek, illetőleg szigorítottan:

- 1) A lakhatási jog egy meghatározott helyre szorítottatik.
- 2) A másutt való időleges tartózkodás csak 14 napról 14 napra engedtetik meg, egy megadóztatandó bárca váltása mellett.
- 3) Az áttelepülés csak egy elutazási díj lefizetése után engedhető meg.
- 4) Városi és falusi ingatlanok szerzése eltiltatik.
- 5) A házassodhatásra engedély szükséges.
- 6) Keresztény cselédek és dajkák tartása megtiltatik.
- 7) A helybeli polgárjogok, ipari és kereskedelmi jogok törvény által megszorítottatnak.
- 8) Állami és községi hivatalokra zsidók nem bocsáthatók.
- 9) A rendes adókon kívül a zsidóknak még egy külön türelmi adót is kell fizetniök.
- 10) A túrt zsidók száma egy bizonyos mennyiséget túl nem haladhat.

Amint a figyelmes olvasó a sorok közül kiolvashatja, az antisemita vezérek szándékosan engedték törésre jönni a dolgot, hogy a feltűnés annál nagyobb legyen. S csakugyan e gyűlés hatalmasan felrázta Bécs egész lakosságát. Hogy ez óhajtott cél teljes mérték-

ben eléretett, az antisemiták a legnagyobb köszönettel tartoznak a bécsi zsidó sajtó iránt, a melynek jajveszéklése ez esemény fölött nem ismer határt. Itt közlünk mutatványokat két fő zsidó lapból. A gyűlést követő napon a „Neue freie Presse” ugyanis ez ügynek szentelt vezérczikke folyamán a következő elmélkedéseket ereszti világgá:

„Szegény zsidók! Majdnem fele az emberiségnek vigad és siránkozik a királyi dalnok énekeiben, fájdalmát a zsoldároknak sóhajtozva el, bújának visszhangját a próféták megragadó beszédeiben találja. Mit használ mindez?!.. A földműves, a ki jelzalogos adósságát nyakáról lerázni akarja, a melynek felvételére rossz aratások kényszerítették őt, a zsidót vádolja; az iparos, a ki az új időbe nem találja bele magát, a hol a szükséglet mindig új meg új formákat igényel, s a munka egy örökös tanulás, minden baj okául a zsidót nevezi meg; a nagybirtokos, a ki az amerikai konkurrenzia által szorongatva érzi magát, a szabadkereskedelmet a zsidók találmányának mondja. A harci kiáltás a mostani társadalom ellen (Nem, kedves Iczig: csak a zsidók ellen! – Szerk.) meg lett találva; a nyers közép vak szenvedélyeit, megingatott existenciák kétségbeesését, egy blazírt intelligenzia sivárságát, mindazon gonosz ösztönöket, melyek az embert mozgatják, össze akarják foglalni, hogy a polgári szabadság ellen (Ismét csak a polgári szabadságot előlni akaró zsidóság ellen, édes Iczig! – Szerk.) egy borzasztó löveget röptessenek . . . Németországból indult ki ez a mozgalom; ott is a semitizmus volt az a vörös posztó, melylyel a liberalizmus (Csak az ál-liberalizmus. – Szerk.) minden ellenségét a legfelsőbb fokú dühre ingerelték. Csoda-e, ha ez az áramlat, mely minden arczon szégyenpírt kell hogy keltsen, (Élénk derűtség! – Szerk.) mostmár Ausztriában is mutatkozik; ha ugyanazon visszataszító jelenetek, melyek a német fővárost beszennyezték, (Nagy derűtség! – Szerk.) Bécsben is ismétlődnek, ha első ízben emberek újra nyilvánosan arról mernek beszélni, miszerint céljuk oda irányul, hogy állampolgárok (Csak zsidók! – Szerk.) jogaiktól megfosztassanak, száműzessenek, és a helotaság szennyfoltjával, a melytől még a néger is meg van már szabadítva, lepettessenek el. Tán jöni fog egykor idő, a hol egy fekete ember a Fehérházban Washingtonban fog székelni, de egész Ausztriában egy sémita se lesz, s lenne ez bár egy Spinoza vagy Ricardo, a kinek szabad lenne ő felsége a császár nevében ítéletet hoznia vagy még csak tanszéken is ülnie .....

A „Fremden-Blatt” vezércikkének éle Schönerer képviselő ellen van intézve, s olyanforma hangon van tartva, mint a hogy a budapesti lapok szoktak vezérczikkezni, az e füzetek szerkesztőjének országgyűlési beszédeit követő napokon. A nevezett zsidólap vezércikkéből érdekesnek tartjuk kiemelni a következőket:

„Egy idő óta a vándorpróféták egy különös faja mozgolódik Bécsben, a kik a főváros különböző kerületeit felkeresik, s a kik azért, mert mesterségük s hecczelésből és lármázásból áll. (Derűtség – Szerk.) szinte a mesteremberek közé számítják magukat. Mindenütt a polgárság egy része (Értsd: a zsidók. – Szerk.) elleni kietlen gyűlölet zászlóját húzzák fel, és Schönerer úr a zászlóvivő. Minden helyen, a hol ezen

iparosok táborukat felütik, mindenek előtt a nagy vezérek, Schöneremek, Rosenau urának hódolatukat fejezik ki. Neve jelszó lett a tanítványok előtt, s a nyilvános helyek visszhangoznak dicsőségétől. Amint látjuk, Zwettl képviselője messzire vitte! . . .”

Így a „Fremden-Blatt”. Mi pedig lelkünk mélyéből üdvözljük a derék kollégát, a kinek ügyes vezetése mellett, a bécsi zsidó uralom erős várába a bomba oly meglepő sikerrel lett beröpítve s az alapjaiban megrendítetett. Bécs, százezer zsidójával volt legerősebb pozíciója az európai zsidó uralomnak, s már ott is remegniök kell a zsidóknak s már nem is uralmukért, hanem existenciájukért.

Mostmár felkelt lelkünkben is a reménysugár, hogy végre Magyarországra, illetőleg Budapestre is kerül a sor. Hisz a a bécsi márczius 13-kára következett a budapesti márczius 15-ke is! Mostmár valamennyi körülöttünk levő államban: Ausztriában, Német- és Oroszországban, Romániában mind magasabbra veti hullámaikat az antisemita mozgalom. Nem akarjuk elhinni, hogy Magyarország tényleg már végkép Z s i d ó r s z á g á változott volna!

Az orosz kormány, a zsidóügyi főbizottság munkálata fölötti végleges határozathozatal előtt, már több rendszabályt ragadott meg a zsidók ellen, leginkább a birodalmi három fővárosban: Pétervárott, Moszkvában és Kiewben. Ugyanis Pétervárott márczius 22-kén az ottani zsidó gyógyszerárúosok előtt a belügyministerium egy rendelete olvastatott fel, a mely szerint ők gyógyszerárúkat egy év lefolyása alatt nem-zsidóknak tartoznak eladni. Éz az intézkedés 14 zsidó gyógyszerárú-tulajdonost sújt, a kik a provisorii vizsgát valamennyien letették. Ezenkívül a zsidó gyógyszerári provisorokkal közölve lett, hogy működésük azon naptól fogva a gyógyszerárúrakban megszűnik. – Füzeteinkben is megjelent már néhány vidéki levél, a mely zsidó patikárúosok üzelveit ismertette, a kik a legdrágább orvosszerek helyett czukros-vizet (még szerencse, ha nem: mérget) szolgáltatnak ki keresztény betegeknek. A zsidó „élelmeségének egyik leghálásabb tere a patikaszer-korfonyálás. A muszka kormány most említett rendelete tehát igen üdvös intézkedés. Bár követnék példáját másutt is.

Továbbá Kiewben márczius 27-kén elrendeltetett, hogy a zsidóknak ki kell takarodniuk a Podol nevű kereskedői városrészből, s a csatornán túl levő külvárosba kell vonulniok. Ugyazint a zsidó lakosság köteleztetett, keresztény cselédeiket elbocsátani. A ki tudja azt, minő barommá aljasodik a keresztény cseléd zsidó szolgálátában, – az előtt nem kell bővebben magyarázni e kormányi rendelkezés horderejét.

A Moszkvában foganatosított rendszabályokról pedig álljon itt mint „hiteles” forrás a „Pester Lloyd.” E lapnak márczius 27-ki száma a következőket írja:

„Néhány nappal ezelőtt egy oroszországi távsürgöny jelentette, hogy 800 személy, a kik útlevelekkel elégséges módon nem igazolták magukat, Moszkvából száműzetett. Egy levelező Moszkvából megmagyarázza ezen tömeges kiutasításnak valódi értelmét, azt a zsidóüldözések újabb kiadásának mondva, a mely ez esetben nem a fanatikus tömeg. (A zsidók előtt a zsidó üzemek fölött felbőszült nép „fanatikus”; no hát a zsidó fanatizmus a keresztény-üldözésben szüli ugyancsak a keresztények fanatizmusát. – Szerk.) által, hanem az orosz hatóságok által üzetik. Öt nappal ezelőtt – írja ez a levelező, – 500 zsidó család lett innét kiutasítva. Éjnek idején ágyaikból lettek kihuzigálva, se gyerekek se aggok se betegek nem lettek kímélve, hanem valamennyien a vasútállomásra vitettek, s utasítva lettek, a legközelebbi reggeli vonattal Moszkvát azonnal elhagyni. A legkisebb tekintet vagy humanitás sem lőn szem előtt tartva, s ezen önkényes és kegyetlen rendszabályok szegény áldozatainak (Hát azokról a szegény keresztény áldozatokról, kiket e zsidók önkényesen és kegyetlenül tönkre tettek, nem szól a krónika? – Szerk.) még idő sem engedtetett arra, hogy holmijukról intézkedhessenek. A levelező azon kijelentéssel végzi, hogy leírásában semmit se túlzott, s hogy ellenkezőleg a dolgok még sokkal rútabbul állanak, semmint azok egyáltalán leírhatók lennének... A zsidók fáradhatlan barátja és protektora, báró Henry de Worms (Ezekkel az epithetonokkal a „Lloyd” nyilván azt akarja elhíttetni olvasóival, hogy Worms báró nem zsidó, hanem valami „humánus” keresztény-angol. – Szerk.) az angol parlamentben felkapta a dolgot, és Sir Charles Dilke-hez azt a kérdést intézte, vajlon ő Felső-gének moszkvai consula tudósította-e a kormányt ezen ügyről, s ha ez nem lenne az eset, vajlon a nevezett consult utasítani akarja-e, az ügy után nyomozódní, s tudósítását a ház asztalára letenni? – Amint ma sürgönyzik, ezen újabbí undok tett miatt (Scheusslichkeit) (Derülség. – Szerk.) az orosz értékpapírokat a londoni börzéről kizárni akarják.” (Ez ugyan nem történt, s nem is történik meg; de ha megtörténnék, csak a börzezsídok vesztenének, mert egy sereg „Speculations-Objekt”-tel kevesebbrel rendelkeznének. – Szerk.)

Ugyanezen ügyre vonatkozólag a „Moszkovszkij Lisztok” így ír:

„A főrendőrmester rendelkezésére 800 zsidó kiutasított Moszkvából; sábeszkor lettek összefogdozva, Adja isten, hogy rendőrségünk erőfeszítéseinek sikerüljön, Oroszország fővárosát a minden városrészbén elterjedve levő zsidóktól megszabadítani.”

A zsidókérdés végleges megoldása fölötti javaslat elkészítésével megbízott kormányí főbizottság, – az egyes kormányzósági bizottságoktól beérkezett indítványok alánján, – elkészült munkálatával, s ennek eredménye az alább következő öt pont, a melyet a bizottság a kormánynak törvényerőre emelés végett ajánlott. Ezen öt pont így hangzik:

„1. Az orosz népben mindinkább elharapódzó iszákosság bűnének elhárítása czéljából a zsidóknak még ott is, a hol törvényesen lakhatnak határozottan megtiltassák a szeszes italok gyártása és árulása.

2. Minden „faluból és kisebb mezővárosból még a nem-szeszes italokkal kereskedő zsidók is elűzendők. Csak azoknak a zsidóknak legyen szabad ott lakniok, a kikért a helységhatóság átvállalja a kezességet, hogy nem fog bajuk történni.

3. A fönálló törvény, mely szerint egy zsidónak sem szabad fekvő jószágot szereznie, megújítandó, megerősítendő és végrehajtandó.

4. Azokban a városokban, a hol a zsidók többségben vannak, s melyek hatósága eddig $\frac{1}{3}$ részben zsidókból, $\frac{2}{3}$ részben keresztyényekből állt, a zsidók ellenben e $\frac{2}{3}$ rész, valamint a hatóság fejének választásában is részt vehettek, a zsidók ezentúl ne élhessenek az aktív választói joggal.

5. Azoknak a zsidóknak, kik a Kaspi tenger mellett akarnak letelepedni s ott földművelést űzni, a letelepedés megengedendő, azonban a kormány minden támogatása és segélye nélkül.”

Ennek a végzetes öt pontnak hallatára lőn nagy jajveszéklés és gezejresz Izraelben nemcsak Muszkaországon, hanem általában az egész világon. Azok hordereje fölött halljuk maguknak zsidóknak, tehát legilletékesebb tényezőknek véleményét. Az „Israelit” című német-zsidó lap így ír:

„A viszonyok Oroszországban eszközölték azt, hogy körülbelül egy millió izraelita foglalkozik szeszes italok gyártásával és kimerésével. (Ezt nem annyira az oroszországi viszonyok, mint inkább a zsidók raffineriája és népmegrontási hajlama idézték elő. – Szerk.) Most egyszerre egy csapással koldussá tétetnék ez a millió, kivétel nélkül szegény (?) emberek. (Hát a pálinkamérésen kívül nincs más keresetmód, és pedig tiszteességes keresetmód? – Szerk.) A zsidóknak a falukból való elűzetése keservét nem lehet leírni. (Azt elképzeljük! – Szerk.) Sok városban és faluban a lakosság többsége zsidókból áll, s most e falvakból ezer meg ezer család fogna kiűzetni, házaik, telkeik, nehezen szállítható ingóságai értéktelenek lennének. (Dehogy is lennének, a házak és földek a helyükön maradnak, s majd lesz „értékük” mások részére. – Szerk.) A zsidókat megfosztják a lehetőségétől, a föld jövedelméből táplálkozniok, (Nem a föld, hanem az emberek jövedelmeiből táplálkoztak e piócák. – Szerk.) jogtalanokká teszik őket és páriákká nyomják le őket. Nem szabad nekik a választásokban részt venniök, mikor polgártársaik előljáráikat választják. A többi határozatok semmi mást nem tartalmaznak mint gúnyt, mert a kormány segélye nélkül Oroszországban hogy telepedhetnének le a zsidók egy távoli országrészben? – E lap egyszerűs mind reméli, hogy a cár a barbarizmus (Ellenkezőleg: igen okos politika. – Szerk.) egy ilyen tényét nem fogja szentesíteni, s hogy az egész civilizált világban tiltakozásod (Hohó fráter, erről már elkéstek! – Szerk.) fognak emelkedni az orosz bizottságok ilyen hallatlan (Majd ezután több ilyféle intézkedésről is fogtok hallani.) – Szerk.) határozatai ellen.”

S most halljuk a magyarországi zsidóság „Moniteur”-jét, a „Pester Lloyd”-ot, a mely főfő zsidólap, márczius 31 -ki esti lapjában a következőképen kesereg:

„Az orosz kormány véghatározata a zsidókérdésben ugyan még nem következett be, de a dolgok úgy állanak, hogy az orosz zsidók a l e g e s l e g r o s s z a b b r a lehetnek elkészülve. A kormány által kirendelt főbizottság, a melyre ezen ügy fölötti tanácskozás bízott, jelentését és javaslatait már megtette. Már a minap közöltünk némelyeket e tárgy fölött, s azon véleményünket fejeztük ki, hogy ezen javaslatok elfogadása valamennyi zsidónak kiutasításával majdnem egyértelmű lenne. Mert, ha a parasztnak megadatnék az a jog, hogy a falukon és mezővárosokban lakó zsidók kiutasítását elrendelhetik, s ha a szeszes italokkal való kereskedés, a melyre egyedül utalva vannak (K i és m i „utalja” őket egyedül erre? – Szerk.) a zsidóknak általában megtiltatnék, úgy ez semmi mást nem jelent, mint hogy a zsidók először existenciájuktól fosztatnak meg, s aztán a parasztság önkényének szolgáltatnak ki. (Tehát most csak ő rajtuk történnék meg az, a mit eddig ők követtek el a paraszton. Csupán a szerepek lennének felcserélve. – Szerk.) Ebben az eljárásban módszer van, a mely nyilván arra van alapítva, hogy az általános kedvetlenséget és elégedetlenséget a tulajdonképen felelős tényezőkről elhárítsák és a zsidókra hárítsák. (Ennek az „általános kedvetlenségnek és elégedetlenségnek” csakugyan legfőbb okozói a zsidók, a kormány pedig főleg csak azért, hogy ily sokáig késett a zsidókérdés gordiusi csomójának kettévágásával. – Szerk.) Valjon a kormány és a csár ilyennemű eljárást szentesíteni fognak-e vagy sem, nem feszegetjük, de túlságos nagy reményeket mindkettőjük igazságosságába és kegyeibe ugyan nem kell helyezni. Néhány nappal ezelőtt szó volt arról, hogy a csár a bizottság kegyetlen javaslatait röviden visszautasította. Ez a hír, a mely III. Sándor hírnevére nézve oly megtisztelőképen hangzott, (Persze a különben a zsidólapok előtt csak: „Der arme Mann in Gatschina” ez esetben azonnal „dicső, bölcs, humánus, felvilágosult” stb. uralkodó lett volna. – Szerk.) nem nyert megerősítést. A külföldnek ezen ügybe való beleszólásától nem kell tartani, (Hova lett tehát egyszerre az a „civilizált világ”, a melyre csak pár héttel ezelőtt is oly sokat építettetek? – Szerk.) s ez csak hozzájárulhat ahhoz, hogy az orosz kormány kíméletlen eljárása helyességében még jobban megerősítették. Sir Charles Dilke (külügyi államtitkár) három nappal ezelőtt az angol alsóházban a St. James-i kabinet nevében egyenesen megtagadta Nagy-Britannia consulait felhívni arra, hogy a zsidók elleni kihágásokról jelentést tegyenek.”

Amint ezekből is láthatjuk, ebül állanak a muszkaországi zsidók dolgai.

A katasztrófát kikerülendők, a nihilizmus zsidó fővezérei hozzányúltak az ő ultima ratio-jukhoz: az „attentát”-hoz: az eldöntés pillanatában egy megdöbbenő politikai orgyilkosság által akarván „Megállj”-t kiáltani az orosz kormánynak.

A „12 röpirat” olvasói bizonyára emlékezni fognak még a múlt évi júliusi füzetünkben ismertetett kievi haditörvényszéki tárgyalásokra, a melyeknél Sztrelnikov tábornok mint államügyész szerepelt, s kinek, ha hivatalos kötelessége volt is a zsidók ellen kihágásokat elkövetett egyéneket vádolni s elítéltetni, mindamellett elvi

tekintetben vádbeszéde tulajdonképpen a zsidóság elleni vádbeszéd volt, a kiknek végül azt vágta oda, mikép: „Nagyon kívánatos, hogy a zsidók távozzanak innét (Oroszországból), és más hazát keressenek; ha előttük a határ kelet felé el van zárva, nyitva áll nekik a nyugati határ.”

Ezen törvényszéki beszéde miatt Sztrelnikov tábornok az összes európai zsidóság előtt egyik leggyűlöltebb egyéniséggé, kivégeztetésre méltó Hámánná vált. De Sztrelnikovnak nemcsak az volt a bűne, hogy a kievi haditörvényszék előtt tulajdonképpen a zsidóság ellen tartott vádbeszédet; ő ezenkívül még tagja volt a zsidókérdésben dönteni hivatott pétervári kormányi főbizottságnak is, és hihetőleg a zsidók kiszimatolták azt is, hogy a fentebb ismertetett valóban korszerű öt pont megállapításában neki tán legfőbb része volt. De még ez mind nem elég. A lapoknak egy márczius 24-ki lebergi sürgönye szerint „a kievi haditörvényszék procurátora Sztrelnikov váratlanul megjelent Odessában, a hol azonnal közel 250 személyt, köztük nagyszámú zsidót, gyanús üzelmek miatt elfogatott.”

Tehát Sztrelnikovnak az a kétes szerencse jutott osztályrészül, hogy hivatalos pályáján a legújabb időkben könyökig vájkalhatott zsidókban, s így a zsidók előtt mintegy istenostora lett.

Sztrelnikov láb alól eltételével tehát egyik legveszélyesebb ellenfelüktől menekülhettek meg, s egyszersmind a merényletektől folyton rettegő czárnak és kormányának egy hatalmas „Mementó”-t kiálthattak oda. A fentebbi öt pont feletti határozathozatal az orosz kormány részéről, e hó első napjaiban váratott, és – márczius 30-án Sztrelnikov tábornokot az odessai sétatéren agyonlőtték. A két orgyilkos kiléte mai napig sincs constatálva, mert a Koszagszki és Sztepanov nevek, ahogy magukat nevezték, csak álnevek, s miután ezúttal a merénylőkkel nagyon kurta processust csináltak, mert már f. hó 5-én felakasztották őket, – tán valódi nevük sohasem lesz kideríthető.

A most összeállított erős gyanúkok, hozzáadva még azt az örült boszorkánytánczot is, melyet a zsidólapok e legújabb „attentát” fölött ujongva eltánczoltak, (például a „Pester Lloyd”, april 4-ki esti lapjában pythiaszerűleg az oroszországi „zsidóhecczelőkről” azt mondja, hogy náluk is „utat fog törni magának az a meggyőződés, hogy az antisemita mozgalom végre is csak előidézőinek válik kárára.”) kétségtelenné teszi azt, hogy Sztrelnikov tábornok államügyész a legfelsőbb zsidó nihilista intéző bizottság gyilkoltatta meg.

S itt azt kérheti valaki, hogy hát a más országokbeli antisemita kitűnőségeket miért nem tétetik el láb alól hasonló módon a zsidók? S m i é r t kellene épen csak Oroszországban orozva meggyilkoltatni ok a zsidóknak tekintélyes ellenfeleiket?

Ennek nagyon egyszerű a magyarázata. A l k o t m á n y o s á l l a m o k b a n a z s i d ó k n a k s z á z m e g s z á z „kevésbé veszélyes” fegyver áll rendelkezésükre a végből, hogy a nekik alkalmatlan embereket lehetőleg távol tartsák a nyakukról. Ott van először is az újságok által való agyonhallgatás, vagy pedig változás kedvéért agyondorongolás és agyonvicczelés; ott van aztán a kilátás, az ilyen alkalmatlan embereket a képviselőválasztásoknál egy részről „toleráns, humánus és felvilágosodott” urak, más részről pedig a zsidó pecsenyét és bort, no meg banknótát meg nem vető „tisztelt választók” segítségével talán tán megbuktathatni, – vagy, ha kormányférfi az illető, őt a parlamentben megbuktatni; – a képviselőházban pedig a zsidóbérenczek, maflák és bölcseségüket a zsidó újságokból szopok által lehurogattatni és kinevettetni. Ha a zsidóellenes képviselő ellenzéki ember, akkor a szemes vagy szemtelen zsidók a kormányt uszítják rá, hogy tegye őt ártalmatlanná: csukassa be, akasztassa fel; ha pedig kormánypárti ember: akkor meg az ellenzékieket bősztítik fel ellene, hogy buktassák meg a „mameluk”-ot kerületében; és sok, különben jóhiszemű (vagy legalább feltesszük róluk, hogy ilyenek,) baloldali úr és tisztelt választó kész is magát befogatni a zsidók szekerébe i g a v o n ó m a r h á n a k.

Ilyen alkotmányos államokban nagyon veszélyes dolog lenne merényleteket rendezni, mert a zsidók igen könnyen megihatnák ennek a levét; hisz csak emlékezzünk vissza például arra a formális kis forradalomra, a melyet a Majthényi-Verhovay-féle párbaj 1880. január havában előidézett. Pedig ez csak párbaj, egyenlő, lovagias küzdelem volt két állásbeli férfiú között. Mi történnék tehát ily viszonyok közt egy orgyilkosság esetén?! A zsidók tudják legjobban, hogy mi történnék.

O l y a b s o l u t i s t i k u s á l l a m b a n a z o n b a n m i n t O r o s z o r s z á g, a fentebbi „hathatós” fegyverek egyikével se rendelkeznek a zsidók; ott se agyonhallgató vagy agyondorongoló s agyonvicczelő zsidó sornálok, se ministereket buktató zsidó képviselők, se zsidó és zsidóbéres kortesek s választók, ser zsidóbérencz lehurogató vagy „derülő” népképviselők, se félelmes hatalommá fejlődött nemzeti közvélemény – a mitől rettegniök kell, – nem létezik. Ott tehát egyedüli ultima r á t i ó j u k s e g y e t l e n f e g y v e r ű k a z: o r g y i l o k. Persze ezt sem ő k m a g u k s z o k t á k k e z e l n i; hisz n á l u n k s e a p á r s z á l z s i d ó k é p v i -

selő szokott nevetni a zsidókérdés tárgyalása alkalmával! Ezek ellenkezőleg nagyon komoly képet szoktak ilyenkor vágni.

Íme tisztelt olvasók, ez a különbség az „alkotmányos” és „absolutistikus” zsidó „attentát”-ok között. S a végeredmény? – No, az körülbelül egyre megy ki.

Szemben ezen, a zsidó-nihilizmus által a kormányhoz intézett véres figyelmeztetéssel mármost az a kérdés támadhat, váljon a pokol hatalmaival szövetkezett zsidó-nihilizmus előtt meghátrálni vagy meghátrálhatni fog-e az orosz kormány? Feleletünk erre az, hogy: n e m. Az orosz kormány a zsidókérdés megoldását célzó készülődéseivel s tervezgetéseivel annyira felcsigázta népe várakozását, hogy a zsidókérdés fessegetésének abbahagyása újra a tavalyi véres jeleket idézné elő a zsidók s ezúttal tán a k o r m á n y ellen is. Hogy pedig maguk a muszkaországi zsidók is feladtak végleg minden reményt arra nézve, hogy állapotuk jobbra forduljon, sőt ellenkezőleg hogy minden rosszra el vannak készülve, arra nézve érdekes beismerést tesz a „Pester Lloyd”, f. hó 5-ki száma esti lapjában ezt írván:

„A zsidókérdés állásáról pétervári tudósítónk azt írja, hogy ez ügyben az eldöntés állítólag még sokáig (?) nem váratik. A bizottság javaslatainak, a melyeknek kiméletlensége és szigorúsága Oroszország zsidói között a legnagyobb iszonyodást keltette, állítólag még számos stádiumon és különféle felülvizsgálatokon kell keresztülmenniök, míg törvényerőre emelkedni fognak; remélhető azonban, hogy ezen az utón azok minden tekintetben enyhíttetni és javíttatni (?) fognak. Az aggódok a zsidók közt, és azok, kiknek valami veszteni valójuk van, ezen reményben nem igen akarnak bízni, s készülnek az országot elhagyni, a mely eddig hönük volt. Legtöbbjük Anglia és Amerika felé fordul.”

Hogy pedig az orosz kormánynak az esetleges visszavonulásra végkép el legyen vágva az útja, arról gondoskodtak a naiv nihilisták, a kik a zsidókhoz a múlt hóban egy kiáltványt intéztek, a melyben a zsidóknak nyíltan felajánlják szövetségüket, s őket csatlakozásra hívják fel. Ezen felette érdekes kiáltvány kivonatban következőleg hangzik:

„Izrael fiai! Az orosz nép fel lett hatalmazva, hogy rajtatok csillapítsa dühét, rajtatok kövessen el igazságtalanságot, erőszakot és a gyalázatosság minden nemét. Tágítottak a lánczon, hogy a népet reátok uszítsák. Gyilkolás, rablás és a legaljasabb szenvedélyekre adtak jogot ellenetek. Házaitokat lerombolták, javaitokat felprédálták, nőiteket és leányaitokat megbecstelenítették, és semmi váltság nem mentette meg azok életét, kikre az üldözők haragudtak...”

Az a férfiú azonban, ki benn ül a czár legmagasabb tanácsában, kinek szava mindenható birodalmunkban, (Ignatyev. – Szerk.) s a k i n e k t e k halált és pusztulást esküdött, az a férfiú most már következőleg szólhat az oroszokhoz: „Panaszkodtok szerencsétlenségtek fölött: nézétetek a zsidókat, s boldognak fogjátok magatokat érezni; ha elégedet-

lenek vagytok, tekintsetek a zsidók nyomorára, s elégedetlenségtek megelégedésre fordul; elhagyjátok magatokat csábítani a nihilisták jó igéretei által, én tehát szabadságot adok nektek rablásra, prédálásra, gyilkolásra s minden szenvedélyetek kielégítésére, – anélkül, hogy a törvény és rendőrség felelősségre vonna, sőt még meg is lesztek tetteikért jutalmazva.”

Ez az a titok, mely miatt a határozat a czár tanácsában meghoztatott, és ezért ti zsidók hasztalan várjátok az üldözések végét. Biztok abban a nemzetben, mely hajóival a tengert uralja; csalatkozni fogtok reményetekben, s helyzetetek csak rosszabbra fog fordulni. Az alamizsna, mit felétek dobnak, csak keveset ment meg közületek, s ezer jut azalatt tönkre, míg egy megőrzi életét. Zsidók, mi vagyunk az elsők, kik titeket testvéri szövetségre szólítunk fel.

Mi veszteni valótok van? Helyzetetek az üldözések megkezdése előtt sem volt irigylésre méltó. Községeitekben voltak csekélyszámú gazdagok, kik különös kiváltságoknak örvendtek; népetek túlnyomó része azonban határtalan földhöz ragadt lévén, a legnagyobb nyomornak volt kitéve. Lakaitokban az éhínség tanyázott, s bármely barátságosan világított is a nap, nektek a nap komor volt, mert a mindennapi kenyér gondja nyomott titeket. Most azonban az erdők üldözött vadjaihoz hasonlítottok, melyeket isten nem látott el védfegyverekkel. Megrettentek, midőn a falevél megmozdul, mert az üldözők dühe minden perczen rajtatok üthet. Az állam urai és birái mindig haragosan és gyűlölködve néznek reátok. Keresetektől megfosztanak; igazságtalan törvények által birtokaitoktól is elestek, s ti, mint a nyáj, külön csapatba lesztek zárva, hogy annál könnyebben tönkre lehessen benneteket tenni. Népünk ünnepnapjai a ti borzalmaitoknak napjai. Hasztalan esdekeltek az egekhez segélyért; el van az kerestek elől jól zárva. Zsidók! oly időben intézzük ezt a komoly szózatot hozzátok, midőn a szerencsétlenség ónsúlylyal nehezedik rátok, vizsgáljátok meg, s keressétek fel az igazság útját.”

Ez a nihilista kiáltvány, a mely zsidó nyelven lett elterjesztve a muszkaországi zsidók közt, az orosz kormányt még jobban megerősíteni fogja azon, jelenleg is szilárd meggyőződésében, hogy a nihilizmus éltető eleme, gyökere a zsidóság, s azért a fejszét legelőször is a bajgyökere reá mérnie.

A zsidók tehát szorultságukban fűhöz-fához kapkodnak. Az angol magas egyházi főpapságnak és Manning bibernoknak a zsidóbarátságba való belelódítása után Franciaországban próbáltak szerencsét, s itt sikerült nekik az evangélikus szövetség (Alliance evangelique) elnökét, Monod Gusztávot nyélbe sütniök, a ki egy, az „Alliance israelite” elnökéhez márczius 1-ről keltezett átiratban, az „evangélikus alliance francia ága nevében” tiltakozik az „Európa bizonyos részeiben s különösen Oroszországban a zsidó faj ellen nyilvánuló izgatott szellem és erőszakoskodás ellen” a hugenották utódai nevében.

Ezen zsidóbarát-nyilatkozat fölött halljuk a protestáns kezekben levő drezdai „Deutsche Reform”-nak mint illetékes bírónak ítéletét. E lap ugyanis márczius 19-ki számában így ír:

„Azon babérok, melyeket angol High-churchmen és pairek famózus philosemita nyilatkozásaikkal arattak, az evangélikus alliance francia ágát nem hagyják aludni, s ez csakugyan indítatva is érezte magát, az Alliance által eddig szemmel tartott semleges állásból előlépni, s magát egy, a mindenható Alliance isráelite-hez intézett rokonszenvi felirat által az egész világ előtt – blamírozni. Az alliancebeli urak sokkal okosabban tennék, ha saját maguk ügyeivel vesződnének, a melyeken oly sok javítani való van, semmint oly dolgokkal törődnek, a melyekhez nekik nincsen közük, s a melyek fölött nem képesek ítélni. Alább közöljük a gyenge férczművet, csupán mint egy további bizonyítékot arra nézve, hogy Júda irányában kifejezett minden rokonszenvi nyilatkozat értelem és célzat tekintetében mindig egy és ugyanaz, és akár Parisban akár az angol főváros mansion-house-ában, akár a német népképviselőtekben látnak napvilágot, abban mindnyájan egyek, hogy eddig politikai és vallási vitás kérdésekben ismeretlen, hihetetlen könnyelműséggel csuszáinknak át az úgynevezett zsidóüldözés, recte zsidóellenes reakció okai fölött, s gyermekes aggodalmaskodással kapaszkodnak az ezen okok által előidézett következményekbe, hogy ennek alapján a nevezett mozgalom „átkosságát” demonstrálják. Az ily eljárás azonban nem a felvilágosítást, hanem a gyengék, érzelgők, be nem avatottak és gondolkodni tunyák lefülelését célozza. Bennünket azonban, a kik komoly megfontolás után a dölyfös idegen uralommal a harcot felvettük, az ily pityergő, minden discussiót kerülő, s azért teljesen kétes értékű nyilatkozványok a zsidók mellett nem fognak megbódítani, sőt inkább csak fokozott erőfeszítésre sarkantúznak.”

Így a protestáns „Deutsche Reform.” Mi pedig csak azt adjuk az idézetekhez, hogy Monod úr példát vehetne a Berlinbe kivándorlott hugenották utódjaitól, a kiknek egyike: a derék Groussilliers, a „Wahrheit” című kitűnő berlini antisemitikus élelzapot szerkeszti.

Az antisemitikus mozgalom térfoglalásának legkétségtelenebb bizonyítéka a pártsajtó terén legújabbán nyilvánuló örvendetes lendület, ugyanis ápril elejétől kezdve, az eddig hetenkint kétszer megjelent drezdai „Deutsche Reform” napilappá változott, a berlini „Halle-scher Thorbote” pedig „Neue Deutsche Volks-Zeitung” cím alatt megnagyobbított alakban Liebermann v. Sonnenberg szerkesztésébe ment át. Továbbá Bécsben „Der Volksvertreter” cím alatt egy új antisemita lap indult meg; sőt még Schweiczban is támadt egy ily lap: a hetenkint háromszor megjelenő „Die Botschaft.” Csak nekünk magyaroknak nincs még mai napig se egy antisemita lapunk!

A fáradhatlan agitátor Henrici Ernő márczius 30-án Boroszlóban, az ottani reformegylet tömegesen látogatott gyűlésen ismét egyikét tartotta ama jeles szónoklatainak, melyek őt oly hamar világhírűvé tették. A „társadalmi kérdés” volt czime e beszédének, a melyben újra keményen korbácsolta a zsidóságot.

A zsidó kivándorlási mozgalom Romániában és Oroszországban folyton tart, s mindinkább növekszik. Erre nézve legújabb híreinket a következőkben állítjuk egybe. A „Berliner Börsen-Courier,” egyik márcziusi számában egy moszkvai levelező ezt írja:

„A terv, az orosz zsidókérdést a zsidóknak Amerikába vagy Palaestinába való kivándorlása által megoldani, e terv feltalálója, Aschkinasi által most a párisi sajtóban is tárgyalatik. Aschkinasi reméli, hogy e célra 300 millió franknyi tőkét fog összehozhatni. Charkovban ezenkívül egy külön kivándorlási egylet alakult. Ezen egylet a Palaestinába és Amerikába való kivándorlást az egyletnek kimenekvő útnak tartja a zsidókra nézve Oroszországban, s elhatározta három tagját Palaestinába küldeni, hogy előbb az ottani viszonyok felől tájékozást szerezzen magának.”

Az augsburgi „Allgemeine Zeitung” közelebb a következő tudósítást hozta Romániából:

„Daczára a zsidóknak Palaestinába nagy mérvben való visszavándorlása iránti terv gyakorlati keresztülvitele fölött táplált kételyeknek, ehhez a tervhez Romániában oly szívóssággal ragaszkodnak, s egyúttal oly buzgón dolgoznak az annak megvalósítására szükséges eszközök előteremtésén, hogy már e napokban a bacau-i izraelita község két tekintélyes tagja Palaestinába utazhatott, hogy ott földbirtokot vásároljon a román-zsidó emigrációnak a közeli hetekben meginduló előcsapatja részére. Mikor fogja e példát követni a kivándorlók főtömege, ma még bizonytalan; mindazonáltal az előkészületnek és a vállalat minden oldalról való támogatásának mai állása után nem lehet kételkedni, hogy az izraeliták egy részének, legalább a mi Romániát illeti, jövőjük országába Palaestinába való visszaáradásának művelődési történelmi tekintetben nagy érdekekkel bíró tüneménye sokkal tágabb határok között fog végbemenni, mintsem ezt a külföldön tán lehetségesnek tartják. Bármint legyen is azonban a dolog: a kivándorlási terv nemcsak a zsidó lakosság közti eredménydus gyűjtések és az Alliance israélite subvencziója által lett támogatva, hanem a román kormány is kijelentette az iránti készségét, hogy a kivándorlást a román vasutakon való ingyenes szállítással s minden egyéb tőle telhető módon elősegélni fogja. Sok izraelita községben e célból a zsidók magukra külön adót vetettek ki. Ezen, persze a legkülönbözőbb indokokból eredő számos tényező összeműködése folytán az izraelita tömeges kivándorlásnak Palaestinába való terve azon mértékben haladt túl a theoretikus fejtegetések stádiumán, a mely mértékben a kivihetősége iránti kilátások és eszközök szaporodtak, „míg egyidejűleg az izraelita-román iparos osztály régi sanyarúsága, és azon törvénynek a kis városokra való kiterjesztése, a mely törvény szerint falukon csak román választópolgároknak engedtetik meg a korcsmálta-

tási jog gyakorlása, a kivándorlási vállalkozóknak napról-napra nagyobb contingensét szolgáltatja a kivándorlásra kedvet kapottaknak. Egy, az itteni lakosság viszonyaival jól ismerős szavahihető egyén előttem azok számát, a kik a kivándorlásra már elhatározták magukat, 50,000 lélekre teszi. Ha azonban azon tudósítások, a melyeket az Ígélet földére indult bizalmi férfiúi bizottság Palaestinából visszahozand, kedvezők fognak lenni, úgy nem szenved kétséget, hogy a kivándorolni hajlandók száma a kivándorlási célokra összegyűjtött eszközöket igen hamar túlhaladni fogja.

Ezen híreket még kiegészíthetjük azzal, hogy a Palaestinába készülő zsidók – román lapok szerint – sorra gyűjtögetják fel bosszúból a romániai falvakat és városokat. Egymástán többek között leégtek Galacz legszegényebb városrésze, s Falcin, Lespedile sat. mezővárosok. –

Az Oroszországból Londonba érkező zsidók száma napról-napra növekszik, a Nemezis tehát gyorsan elérte a philosemitáskodó angolokat; mert a jövevények egyrésze azt tartva, hogy „Das Wasser hat keine Balken,” nem utazik tovább az Óceánon át Észak-Amerikába vagy Chili délamerikai államba, a hova a menekülő zsidók egy részét újabban transportálni szándékoznak, – hanem a „türelmes” Anglia fővárosában telepedik le. Mint hírlik, a ravasz Ignatyev a muszka-zsidó kivándorlási árt szándékosan Angliá felé irányozza. Énnél nagyobb bosszút bizonyára nem vehet magának a zsidóbarátoskodó John Bullon.

A new-yorki zsidó-segélyző bizottságnak nyakig van dolga, hogy az Oroszországból érkező zsidókat elhelyezhesse. Eddig már 3000 férfi érkezett, a kiknek túláradozó reményei az amerikai kormány részéről való segélyezés iránt azonban nem mentek teljeseedésbe. Legközelebb 20,000 zsidó kivándorlót várnak.

Hogy mennyire körmükre égett a zsidóknak a dolog, könnyen megítélhető a „Pester Lloyd” april 1-ji számának következő közleményéből is:

„Bécsből az a jelentés érkezik, hogy tegnap délután fél 3 órakor a bécsi izraelita alliancz elnöksége egy rendkívüli ülést tartott, a londoni Mansion-house bizottság küldötteinek: Oliphant Lőrincz és D. F. Moccata uraknak, úgyszinte a new-yorki zsidó kivándorlási bizottság küldötteinek: Ellinger M. úrnak kihallgatása tárgyában, a mely ülésen az alliancz elnökségi tagjain és a nevezett urakon kívül még báró Rothschild Albert, báró Königswarter, Goldschmidt Móricz lovag és Kallir N. lovag (Pompás egy zsidó-mágnási kompánia. – Szerk.) urak jelentek meg. Az elnökséget az alliancz elnöke, Wertheimer József lovag (Méltán tartani lehet, hogy a sok „lovag”-ból mindjárt egy egész svadron lesz! – Szerk.) úr vitte. Szó volt a gyámoltalan elűzött orosz zsidók segélyezéséről s Amerikába szállításáról, továbbá ottan leendő letelepítésükről földbirtoknak nagyobb mérvben való vásárlása által, a mi fölött az amerikai küldött az ottani segélyző bizottság részéről positiv javas-

latokat hozott. Erre elhatározott e czélokra gyűjtést rendezni, s egyik jelenlevő személyiség (Rothschild? – Szerk.) részéről már egy nevezetes, a sikert, biztosító adomány jegyeztetett. A napirend legközelebbi pontja Brodynak az ott összegyűlt mintegy 1300 orosz-zsidó menekülttől való kiürítését illette, s a híres tudós s a Mansion-house-bizottság küldötte: Oliphant úr késznek nyilatkozott ezen nehéz missiót magára vállalni az esetben, ha a bécsi alliancz egy tagját vele küldi Bródyba, a mely ajánlat nagy köszönettel fogadtatott.

Amint látjuk, a zsidó tábori vezérkar már mobilizál, sőt már „kiürít” (evacuál) is.

Azonban, ha a muszkaországi zsidóknak Amerikába és Palaestinába való kivándorlásra a „jóllakott” zsidók zsebjéből útiköltségre van szükségük, nem kell ez nekik a Magyarországra, ezen európai Palaestinába való kivándorlásra, mert ide a Kárpátokon át maguk is bekutyagolnak. És tényleg kutyagolnak is, még pedig sokan.

Ennek a modern tatárjárásnak útját bevágandó, Szatmármegye hazafias közönsége egy feliratot intézett a képviselőházhoz, a mely felirat a márczius 20-ki ülésen lett a ház elnöke által beterjesztve. A felirat természetesen a kérvényi bizottsághoz lön utasítva, s kíváncsian várjuk, hogy ismét nem abban fog-e culminálni a t. kérvényi bizottság bölcsesége, hogy „intézkedés szükségét nem látja.”

Szatmármegye az a megyéje az országnak, a hol füzeteink aránylag tán legolvasottabbak, a mi kétségtelen bizonyítéka annak, hogy lelkes fiai a zsidókérdésben is teljesen a kor színvonalán állanak, s így méltán megvárhatják, sőt megkövetelhetik képviselőiktől, hogy a megye feliratának (a melynek szövegét füzetünk más helyén találják t. olvasóink,) a jövő hóban leendő tárgyalása alkalmával a felirat mellett felszólaljanak, s annak érvényt szerezni törekedjenek. S reméljük is, hogy a szatmármegyei képviselő urak a felirat tárgyalása alkalmával legalább nem fognak, a zsidókérdést csak humorisztikus oldaláról gusztáló, „derülő” honatyák soraiban „hüselni.” A képviselő urak most otthon élvezik a fériák élveit; jó lesz, ha a tisztelt választók gyengéden figyelmeztetik a képviselő urat, hogy minő feladat vár rájuk legközelebb a tisztelt házban.

A jelenlegi szatmármegyei képviselők a következők: Boross Bálint, Domahidy István, Izsák Dezső, Kerekes Ágost, Péchy Jenő, Schuszterits Ignác, Szuhányi Ödön és gróf Teleki Géza.

Halljuk tehát a szép szót!

Az egyetem köréből.

„Lesz-e gyümölcs a fán, melynek nincs virága?!” – Bizony ma százszor inkább kiálthatna fel nagy költőnk, ha látná, hogy a haza ifjúsága, az egyetem polgárai tökéletes apathiába süllyedve tétlenül nézik, hogy egy féreg mint rág, mint pusztít hazánkon, s nemhogy pusztítanak e férget, hanem istápolják s engedik, hogy az egyetemen is mint mindenütt mindinkább tért foglaljon. Tisztelet annak a, fájdalom kevés kivételnek, a kik tökéletesen megértve, hogy mi az a zsidó”, mindent megtesznek a zsidó túlkapások és pökhendiség megfélézésére. De tudom és tudja mindenki, hogy kik azok, kik oly készséges patrónusai a zsidóknak, s mindent megtesznek a zsidó érdekek legyezéséért.

Tudjuk, hogy ezek felülemelkedve érzik magukat egy magasabb társadalmi színvonalra, s fennen hirdetik „a szabadság és humanitás” dicső eszméjét. Hát az a szabadság, hogy megengedjük, hogy egy hitvány népsöpredék a nyakunkra nőjjön, s mi őt uraljuk; hát ezért a szabadságért küzdöttek dicső őseink: Hunyady, Rákóczy stb., s a mely szabadságot most mellét verve magának tulajdonítanak a Pinkelesz és Knófeleszből lett új Hunyadiak és Rákócziak? Hát az a humanitás, hogy megengedjük, hogy ez a kis néptöredék keresztény testvéreink vérét kiszíjja s azon élösködjék? Nem uraim, ez csak álliberalizmus, ez csak álhumanizmus. Vagy mit szóljunk azon egyetemi polgárokhoz, kik már most ily fiatal korukban legelébbre valónak saját érdekeiket tartják, hajhásszák a zsidónépszerűséget, és ezért magukra öltvén az álszabadság és az álhumanitás köpenyét nem veszik észre, hogy mily készséges szolgálói lettek a zsidóknak. Azért ti hozzátok szölok egyetemi polgárok, kik már világosan láttok, haladjatok tovább ezen az utón, alakítsatok egy *antisemita clubbot*, melynek egyedüli célja legyen a zsidó úrhatnáság akadályozása, s óhajtom, hogy ti, a kiknek még hályog van szemeiteken, lássatok már végre valahára. Ti pedig, kik magatokra vettétek azt a bizonyos köpönyeget, hogy saját érdekeiteket takargassátok vele, dobjátok el azt a köpönyeget, még nem késő; de jöhet idő, mikor már késő lesz.

B. Z. joghallgató.

Panaszkönyv.*)

Szeged.

T. szerkesztő úr! – Van alkalmam egy pompás zsidóstiklit köz-tudomásra hozni.

1880-ki ősszel alulírottól, egy cs. k. huszárszázados nejétől, az állam egy Újszegeden feküdt nagy magtárt, melyet nagyatyámtól, néhai Zs. J.-tól örököltem, kisajátította, az épületek, illetőleg anyag kivételével. Az utóbbiakból egyet-mást magam bontattam le, e közt volt egy istálló is; a többi hátralevő főn álló épületet P-k E-el és D-sch zsidó rongy-

*) L. e. rovatunkra nézve a VI. füzet 36-37. lapjain a jegyzetben elmondotta-kat. A felelősség az e rovatban közöltekért természetesen a beküldőt illeti. – Szerk.

kereskedőknek eladtam, de jól megjegyezve: az istálló kivételével, miután az már bontófélben volt, és ennek további bontatása csak az akkori töltésépítő vállalkozó kedvéért halasztatott el csak egy időre, hogy a nála dolgozó olasz munkások lovaikat beállíthassák.

Az alkunál nevezett P-k E-el még maga, jobbában levő pálczájával megmutatta a vonalt, melyen túl, – a hol az istálló feküdt, – mennie szabad nem volt. A szerződés az itteni kir. közjegyzőnél megkötöttet, és a kikötött vételár P-k és D-sch részéről kifizettetett. Eddig mind jó volna!

De egy idő múlva, daczára a szívességnek, a mit velők tettem, hogy nekik három lakást három hónapra épen ott ingyen használatukra átadtam, így kezdett a becsületes P-k éj D-sch úr okoskodni: „Hátha az istállót is kézre kaphatnánk?” És daczára annak, hogy a velők üzleti összeköttetésben levő ácsmester maga mondta, hogy azt hiszen nem vették meg, mégis megkezdték vakondak munkájukat, először is azt az indítványt tevén nekem, hogy neveztessek ki közösen egy bizottság, a mely eldöntse, hogy az istálló bontófélben van-e, vagy nem?

Hát jele annak, hogy nagyon jól tudták, hogy az istálló nem az övék, különben olyan indítványt nem tettek volna, és másodszor, (halljuk!) nem vették volna meg a téglát a bontandó istállótól, ha a szerződés szerint ez az övék lett volna, mert a zsidó nem duplása szokott valamit megfizetni!

Méltán boszankodva, visszautasítottam ezt az indítványt, mert sajátom fölött természetesen nem akartam egyezsége lépni, mire a zsidók egyenesen az istállók átadását követelték azon hozzáadással, hogy netáni szabadkozás esetén a tulajdonosnőt bepörölik. Úgy is történt. Egy szép napon reggel a járásbírósrág részéről megjelent az executió, és a végrehajtás – állítólag a közjegyzői okmány alapján – eszközöltetett.

Én, a tulajdonosnő már most a rendes pört a zsidók ellen megindítottam, de a tanúim, kiknek vallomásaik folytában okvetlenül kiszült volna a dolog mibenléte és a zsidók raffinirozott eljárása, mely különben az egész város előtt ismeretes, semmi áron ki nem hallgattattak, (audiatur ima et altera pars!?) és így sikerült a zsidóknak a törvényt félrevezetni, és engem, férjemmel együtt, kinek a katona tisztí házassági cautió erre a fundusra betáblázva volt, és ki 28 évig hazájának becsületesen szolgált, saját tulajdonukból kifosztogatni.

Általános itt Szegeden a panasz, hogy zsidó ellen pört nyerni nem lehet! Pedig: *Justitia renorun fundamentum!*

P. N-né sz. Zs-r T.

A múlt füzetünk e rovata alatt Temesvárról P. J. úrtól közölt panaszlevél kapcsán P. L, b-i járásbírósrági aljegyző úr megkeresett bennünket, hogy alábbi ellennyilatkozatát közöljük.

Miután keresztény kereszténnyel áll – sajnos – szemben, la-punk intenczióinak vélünk megfelelni akkor, midőn P. I aljegyző úr alábbi ellennyilatkozatát közöljük. Megjegyezzük azonban a következőket: P. I. aljegyző úrnak P. J. úr s a j t ó útjani nyilatkozata ellenében csakis a s a j t ó b í r ó s á g i (s nem köztörvényi) jogorvoslat áll rendelkezésére; s miután P. I. aljegyző úr neve, sőt még lakása sem lett kitéve, legalább is igen controvers kérdés, hogy van-e helye az ily mó-

doni közlés miatt sajtó újtáni eljárásnak, annál inkább pedig marasztaló verdictnek? – Egyébiránt egy esetleges sajtóper, úgy ezen rettenetes mérgezési bűnper eredményével való lefolytathatásának, mint általában az antisemitizmus ügyének hazánkban, sőt még a külföldön is való elősegítésére csak a leghathatósabb befolyással lenne.

Az ügy jelen állásában P. J. urat Temesvárott arra kérjük, hogy, miután P. I. aljegyző úrnak ellennyilatkozata végén tett kijelentése szerint ő e téren tovább polemizálni nem fog, – füzeteink korlátolt terjedelme mellett, de mert k e r e s z t é n y e k közti polémia lapunk keretén túl is esik, – esetleges viszonzválaszát szinte lehetőleg rövidre szabni szíveskedjék.

P. I. b-i járásbírósi aljegyző ellennyilatkozata a következő:

Tisztelt képviselő úr! – A. „12 röpirat” folyó évi VI-ik füzetének „Panaszkönyv” című rovatában P. J. által aláírt levélben személyemet illetőleg használt vádakkal szemben, miután azok tekintetében a lovagiassági szabályok szerinti eljárást czikkező és az én köztem lévő nagy korkülönbőség miatt alkalmasnak nem találok, – meg fogja bocsátani t. képviselő úr, ha féltett becsületézetem érdekében – addig is, míg nevezett ellenében jogérvényes ítéletet nyerendek, – arra kérem meg, miszerint a nagy közönség előtti igazolásomra, az alábbi nyilatkozatot becses röpiratainak legközelebb megjelenendő füzetében közölni kegyeskedjék.

A fent hivatkozott levélben foglalt irányombani vádak merőben alap nélküliek, mert én senki által, legkevésbé pedig R. J. t. sz.-i birtokos és zsidó által megvesztegetve nem lettem, eljárásom a tények, meggyőződés és – senkire sem lévén tekintettel – lelkiismeretemen alapult; – továbbá kijelentem, hogy eljárásom iránt önkényes betolakodásra, vagy kiküldetésre szükségem nem volt, mert a b-i járásbírósnál ott létem ideje alatt folyamatba helyezett összes bűnvizsgálatokat – köztudomás szerint – én szoktam teljesíteni, és mert mint vizsgálóbíró saját magam határozata alapján – és nem mint a hogy czikkező rosszul tudja, – kiküldetés nélkül jártam el; – hogy a vizsgálattól el nem mozdítottam, mert erre nézve indok nem is létezett, hanem igen is saját magam belátva, hogy bizonyos tényre nézve mint tanú leszek kihallgatandó az összes iratokat a járásbírósg vezetőjének más vizsgálóbíró kirendelése ötletéből visszamutattam; – hogy a vizsgálatnál semminemű első, és a tények kiderítésére alkalmas momentumok kiaknázása általam el nem mulasztott, mert a vizsgálatot a helyszínén először – tehát ezen momentumok el nem lebentésére legalkalmasabb helyen és időben – nem én, hanem a járási szolgabírósg kiküldöttje foganatosította; én csak az iratok kézhezvétele után nyomban, de akkor már a vádbeli cselekményt követő harmadnapon érkeztem a helyszínére, oly idő után, midőn az előtt az alkalmas momentumok többször is reá érkeztek ellebbenni; nem csoda tehát, hogy ily körülmény fenforgása mellett vádlott letartóztatása iránt indokot találnom, s a bűnösség beigazolására nézve alkalmas tényeket felfedeznem nem sikerült. – Ha czikkező az állítólagos vádbeli cselekményt, amint annak történte után nyomban 4-5 óra alatt arról értesült, a bírósnál feljeleníti: talán az azonnal megindított vizsgálati eljárás folyamán a tények alkalmas kiderítésére nézve semmiféle momentumok sem lebentethettek volna el; minélfogva én emiatt magamat vádolhatónak semmiféle körülmények közt fel nem ismerhetem.

Hogy a vizsgálat folyamán mily részrehajlatlanul jártam el: hivatkozom az ezen ügybeli iratokra, és bár rövid, de szeplőtlen hivatali pályámra. – Egyedüli hibám, mit nyílt homlokkal, tiszta őszinteséggel beismerek, abban rejlett: hogy fiatal korom, az ügy fontossága, s szerénység nélkül mondvá, ügybuzgalmam következtében az alig megkezdett hivatali pályámon, melyen máris ily nagymérvű méltatlanság, vádaskodással találkozom, túlságos erélyt óhajtván kifejteni, a szolgabírósg által a b-i járásbírósg-hoz áttett még beiktatatlan iratokkal és a rövid utón meghívott orvosi szakértőkkel siettem a helyszínére eljárásom foganatosítása iránt; miért is az e tárgyban felsőbb helyről nyert felhívás folytán nyilatkozván, – ugyanonnan az elmondott körülmények alapján eljárásomat egyszerűen tudomásul vevő jogérvényes határozatot kaptam.

Ezekután kijelentve, hogy jelen ügyet egyelőre a nyilvánosság előtt befejezettek tekintem, maradtam tisztelt képviselő úrnak

alázatos szolgálja

P. I.

b-i járásbírósi aljegyző.

Hangok a vidékről.

– Nyílt levelek a szerkesztőhöz. –

Szeged.
T. szerkesztő úr! – A „Szegedi Híradó” a folyó évi április hó 8-ki 81-ik számában, úgy a „Szegedi Napló” ugyanezen napi 81-ik számában megjelent azon közleményére, mely szerint ezek bizonyos Vidéki Apollónia és társainak nagypénteken este a belvárosi katolikus templomban tartott hangversenyszerű éneklésükért a nagy közönség, és a műveltség nevében elismerést nyilvánítottak, többen az alább közölt nyílt levél értelmében, ellennyilatkozatot, ugyanazon lapokban, a melyekben a dicsérés és elismerés történt, közölni óhajtottak, azonban annak közlését mind a „Szegedi Híradó,” mind pedig a „Szegedi Napló” szerkesztősége határozottan megtagadta, miért is, hogy tiltakozásunknak nyilván kifejezést adjunk, a nyilatkozatot külön lenyomattuk, és azt a nagy közönség között szétosztattuk.

Miután nyílt levelünk közlésére a fentebbiek szerint a helybeli sajtó elzárva lett, ennél fogva a következő nyílt levelünk közlésére t. szerkesztő urat tisztelettel felkérjük:

N y í l t l e v é l

a „Szegedi Híradó” és „Szegedi Napló” tettes szerkesztőségeihez helyben.

Folyó évi április hó 8-án lapjokban „Újdonságok” rovatában megjelent azon közleményre vonatkozólag, a melyben bizonyos Vidéki Apollónia úrnő vezetése alatt működő női dalegyletnek, f. hó 7-én, vagyis nagypénteken este az oltári szentség betétele előtt tett azon működéséért, mely szerint a „Stabat mater” című éneket elénekelte, a nagy közönség, illetve a művelt közönség nevében elismerést és köszönetet kifejezni méltóztattak, – részünkről határozottan kijelenthetjük, hogy ezen elismerés és köszönetnyilvánításhoz, mint a római katolika keresztény anyaszentegyház hívei, hozzá nem járulhatunk; mert ama női énekkarban, a keresztény nők mellett, az orgonakíséreten kívül, valóságos orthodox és neológ zsidó szülőktől származott s atyai hatalom alatt lévő: Altwehr Lilla, Prosznitz Júlia és Rosenstock Ilona zsidónők közreműködtek, a mely eljárás nagypénteken, midőn a világ megváltását ünnepeljük, botrányos volt, és jövőre nézve hason eljárás ellen ezennel tiltakozunk. – Tisztelettel

Szeged, 1882. évi április hó 8-án.
Enghi K. Imre. Wiederman Antal. Veszély Ferencz. Zombori Mihály.
Kertész József. Chilkó Sándor, jogász. Várossy Ferencz. Dr. Kiss György.
Fáry István. Benke István. Horváth András. Kalmár István, szabó.

A fentebbi nyilatkozatból kitűnik az, hogy az eseményt a legmérsékeltebb hangon és kellő tisztelettel jeleztük, és mégis annak közlése megtagadtatott; mi kétségkívül legfényesebb bizonyítékaul szolgál annak, hogy a helybeli lapok nem hü képviselői a helybeli közvéleménynek.

A tény történetére nézve megjegyezhetjük azt, hogy ezen hangversenyszerű énekkar működése, a legközelebb múlt árvíz után ide települt s többek által előtérbe tolni szándékolt Vidéki Apollónia, állítólag kikeresztelkedett zsidónő érdekében szándékosan előkészített reclame volt, a minek helyéül a keresztény társadalom gúnyára és megbotrán-

Kikből lesz ezután magyar? Ha végig nézzük a jövő nemzedéket mindkét részről, a mieink rongyosak, mindennap hétköznapi ruhában vannak, mert a ruháikat a Rhifkhe magzatai hordják!

A házak, elődeink által épített házak mind a zsidókéi már, ami még a magyaroké, az is csak névleg, mert még egynehány kivételével mind Iczignek, Jaszlinak sat. van betáblázva. A nektárt csepegő szőlők is ugyan így állanak.

Hogy a mindenéből kifosztott magyarnak legyen mitől olcsó pénzen felejteni buját, készítenek itten igen jó n a d r a g u l y á s p á l i n k á t a zsidók. Mert saját borát nem ihatja, kell az ára a zsidónak kamatba, a korcsmaiból pedig sokat meg bír inni, meg a pálinka hamarabb elbódít s elfeledtetni buját baját.

Keresztelő, lakodalom, tor, itt többnyire már csak pálinkaivás mellett esik meg.

De hagyjunk máskorra is! Ha e nyomoron az illetők nem segítenek, minden nagyítás nélkül mondhatjuk, hogy egy-két évtized múltán Tolcsva teljesen a zsidóké lesz, s mi magyarok hazátlanokká leszünk.

A tolcsvai 4-ik számú antisemita.

Sárvár. (Vasmegey.)

– A levél vége. –

Ez képezi hazánkban a legégbekiáltóbb bünbostrányt; zsidót így feljogosítani a keresztény-magyar felett! Idáig jutottunk e „humánus” kor-szakban; mit ér a nemzetnek, ha az uradalmaktól megszabadított, – mely saját népét lovagias méltányolásban is részesíté, – ha a haszonleső zsidó tehetetlen eszközeivé alacsonyítottunk?! Igen jól tenné a magas kormány, ha a regálé-megváltást a legerélyesebb módon sürgetné, s az ebbeli jogokkal a helységeket ruházná fel, hogy a haszonélvezetet saját népok, községök javára fordíthatnák, nem pedig egy haszonleső kaszt pusztító vágyának tenne eleget.

Továbbá van itt egy S–er II. nevű vén uzsorás, ki jogtalanul már régen tart egy zug-zálogintézetet csak úgy suttymban. Egy valaki feladta az itteni szolgabírósnágnál a mely azonnal egy pár pandúrral motozást rendelt el; de azon vén zsidó, a kinek, minthogy azelőtt rongyász volt, sok maradék réz- és pakfon gyűrűi voltak, nagyrészt ezeket adta elő a rendőrségnek, mondván, hogy ő a káros, őt csalták meg arany gyűrűk helyett (Ő svindler, téged lehetne így becsapni!); de mégsem lehetett a rendőrséget bolonddá tenni. Sok régi tárgyakat találtak nála, s a könyvéből kitűnt, (ámbar zsidó betűvel vezette,) hogy borzasztó uzsorás; megbüntették 200 ffrt pénzbírságra s minden zálogtárgyakat elko-boztak tőle.

Egy vasárnapi napon meg hordták a gabnát a magtárba, zörgött a rosta erősen; egyszercsak megjelenik a pandúr-örmester 2 pandúrral, a munkásokat szétriasztja, az illető S. S.-t megidézte, és 20 ffrt pénzbírsággal sújtotta a sárvári járás erélyes szolgabírája.

Sárvári.

Beregmegyéből.

A sajtó megbotránkozással beszél a zsidókon elkövetett méltatlan-
kodásokról, s erélyes hangon hivatkozik a humanismusra, mely egyenlő
jogot követel minden ember részére, legyen bár az rnahomedán, chinai,
vagy zsidó, s ha behatóbban nem tekintenénk a dolog lényegére, kala-
pot kellene emelnünk a korifeusok előtt, kik a humanismus zászlója alatt
egyenlő jogot követelnek a társadalomtól mindenki részére; azonban e
látszat azonnal más színben fogja előtűntetni az ügy állását, La a té-
nyekre és rideg vádakra tekintünk, s keresve a nemzetek erkölcsi és
anyagi romlásának kútforrását, az emberiség anyagi jólétének pusztuló
romjain ott látjuk a zsidó s b i r r e k e t, kiket a flegmatikus angol sajtó
egyszerre má r t y r o k k á avatott fel . . .

Nekem volt már szerencsém az igen tisztelt olvasó közönségnek
bemutatni egy csomó e fajtájú zsidó martyrt, s ha ezekkel egyetemben
e röpiratok 12 számát elolvassná a flegmatikus angol, a szentté avatás
helyett a meglevőket is az Ábrahám kebelébe méltókká declarálná.

Különben nincs mit csodálkozni a külföld fölött, mikor ma már a
magyar sajtó is olyan barchesz szagú, hogy a magyar ember, ki a zsidó
emancipációig alig hallott kóser stylust, utálattal fordul el a mai
újságoktól, – s megszűnik hírlapolvasó lenni.

A sajtónak és a hírlapirodalomnak az volna a kötelessége, hogy
mikor humanismusról beszél, ne csak a zsidókkal szemben követelje e
tartozást a társadalomtól; ámde e röpiratokon kívül van-e nálunk csak
egyetlen lap is, hol a nem-zsidók érdekeit védelmezzék a zsidókkal
szemben?... Bizony elmondhatjuk már ma, hogy „a zsidóság a magyar
sajtó választott népe!”

A Jordánok occupálták a vagyont, koldusbotra juttatták a népet,
tönkre tették a birtokos osztályt, lakatra tették a magyar sajtót, s ma
már oda jutottunk uraim, hogy a zsidó nem respectál sem rendőrséget
sem törvényt, amint az alábbiakból is kitűnik.

M... csón múlt évben a rendőrök elfogtak egy igazolvány nélküli
lengyel zsidót, mit látván a többi zsidók, megrohanták a rendőröket, s
erőszakkal kiszabadították a csavargót, s a dolognak az lett a vége,
hogy a rendőrkapitány, ki a szakaszt vezette, szolgálatából elbocsátta-
tott, a választott népek pedig még a himbálódó loknija sem gör-
bült meg a rendőrség ellen elkövetett erőszakoskodás miatt; mert
hát a zsidó büszkén mondhatja ma a gojimnak, hogy „Noli me tangere.”

A mármarosai Verchovinán minden második faluban zsidó a bíró, s
hogy milyen rendelkezések kerülnek ki egy ilyen talmudzsidótól, mindenki
tudhatja, ha fontolóra veszi, hogy, a hol a bíró zsidó, a panaszos zsidó, a
két tanú zsidó (ahhoz könnyű szerrel jut a Jordán felperes,)–ott foszto-
gatják a törvény nevében a gojimit.

S ha a vadul hozott ítélet miatt interpellálja valaki a zsidó bírát,
az büszke lenézéssel veti oda, hogy „Es stehet so in unseren Penigrafen,”
(sic.) azaz ez így van megírva a talmudban. – Azt fogja valaki mon-
dani, hogy miért választják meg hát a keresztények a zsidót bírónak,
így önkényt alávetvén magokat a talmud „penigráf”-jainak? Ezen ellen-
vetésre vonatkozólag elég annyit mondanom, hogy a mindenéből kifosz-
tott tudatlan népeknek nincs már meg a kellő erélye, sem kedve védel-
mezni jogait, s ha volna sem képes, mert a zsidó túlnyomólag van a

megyei bizottságban mint virilis, – ők választják a szolgabíró, s annak hála helyett nincsen kedve „conturbare Israel,” hanem közreműködik, hogy legyen olyan bírása a gojimnak, aki úgy bánjon el vele, mint a mesebeli gólyakirály a békák birodalmában. . .

Múlt hónapban a köztisztelőben és szeretetben álló i. os .. ai járásbíró N....y Endre személyesen megkereste a helybeli szolgabíró-ságot, hogy egy k... di zsidót fogasson el, a ki fényes nappal pisztolyal az ablakán keresztül szobájába lőtt, a lövés azonban szerencsére kárt nem okozott.

És az ilyen merényletekkel szemben nem appellál sem az angol sem a magyar sajtó a humanismusra; pedig egy ő felsége által kinevezett bíró inkább megkövetelheti azt mindenkitől, mint egy jött-ment sehonnai Jordán.

Ez csak kezdete a tragédiának; – de ha nem korlátozzák a zsidók szemtelen üzelmeit, ez arczátlan tolakodó söpredék olyan Guiteau-okat fog nevelni a nyakunkra, kik ott, hol a pénz nem segít, fegyveres erővel rohanják meg Themis szolgálait ... az igazság mérlegét részrehajlatlanul kezelő bírakat. Tehát caveant consules.

C ... on.

Liptómegeye.

T. szerkesztő úr! – Azon régi s bölcs mondást, hogy „a kitartás célhoz vezet”, szemem előtt tartva, szólni akarok a zsidókról, ezen, keresztény ember vérét szopó pióczákról, kik hazai kereskedésünket phylloxera módra tönkre tették. Elkezdem először a fakereskedésről, mely nálunk az első helyen áll. Itt csupán megtörtént tényekre fogok szorítkozni.

Pár év előtt D–r St–n és R–th voltak megyénkben a fő fake-reskedők. A hol csak e három zsidó parasita név hallatszott, mindenütt kalapot emeltek s imádták őket, mintha ezek a Nabukodonozor által föl-állított arany szobrok volnának. S ha még D–r, St–n és R–th „a milliomosok” váltóit leszámítolásra kaphatták, azt szokták mondani: „Das ist püres Gold.”

Egyszerre azonban D. és St. azt híresztelték el, hogy Veliscb könyv-vivőjük 50 ezer frt értékű hamis váltót nevökre forgalomba bocsátott ki, és hogy megszökött. Ez volt bukásuk előjele. Nem is tartott ez sokáig, ki búvik a szeg a zsákból, hogy biz az a „püres Gold” nem volt egyéb sárgaréznél. Mind a három bukott egyszerre. D–r. kiköltözött Bécsbe. Valaki azt gondolná, hogy most talán legnagyobb nyomorban sinlődik. Dehogy, él tőkéből, mint valami báró. St–n-t pedig felesége képviseli s fakereskedését folytatja. R–th veje pedig 40–50 ezer forintért birtokot vásárolt. Ez talmudjuk szerint becsületes módon szerzett vagyon.

Ezen bukásnál legtöbbet szenvedett a munkás osztály, mert ezeknek majdnem félévi bérük e három szemtelen, dölyfös pöffeszkedő zsidó zsebeiben maradt. A l–szt.–m–i és r–hegyi takarékpénztár szinte búsul több ezer frt után. – Hiába a zsidó soha sem ad valamit minden haszon és cél nélkül; annál kevésbé ajándékokat, amint ezt e háromság tette bizonyos hivatalnokokkal. Persze a mely pénzintézetben

a hivatalnokok és bizottsági tagok csupa zsidókból állanak, ott D-r, St-n és R-th igen könnyen kapott kölcsönt, mert a zsidók ezt nekik mindig megszavazták. – A mint hallok R-n már keresztény polgárok egy pénztézetet alakítanak. Nagyon jól teszik. Kívánatos volna, hogy Szt.-M-n példájukat kövessék.

A l-új-is-vai kincstári uradalmat most már egészen a zsidó paraziták bírják. Az elsőt P-r, az utóbbit pedig H. sz volt handlé zsidó, az utolsó időben a zsidó „Journalok” által kikiáltott milliomos (?) 10 évre bérelte ki. Ez a két zsidó csodabogár az állami erdőkben kénye kedve szerint garázdálkodik. Lassanként minden keresztényt kiszorítanak a fakereskedésből.

Befürödött a zsidó filoxera még az egyes városok fakereskedéseibe is. Így pl- R-gy mezővárosának ez idei faeladásánál oly szembeötlő csalás történt, hogy párját ritkán lehet hallani. A nevezett városnak volt körülbelül 50 ezer frt értékű fája a Revúcza és a Vág folyó partjain. Ennek expraktikációja majdnem 11 ezer frtba került. A város azonban alig 20 ezer frtot vett be. Csodálkozni fog a t. közönség, hogy váljon lehetséges e ez? Igen, lehetséges, sőt való tény s biztos adatokkal szolgálhatok.

Ügybarát.

(Vége a jövő füzetben.)

Szerkesztői nyílt levelezés.

Elvbarátainkhoz! – *Még Ausztriában is szervezkednek már az antisemiták, még Bécsben is van már egyesületük, a mely már népgyűléseket is rendez. Csak mi magyarok lennének páriái a zsidóságnak, akik moccani sem merünk? A mi szabad Bécsben, úgy hisszük legalább is szintoly szabad Magyarországon; hisz Magyarország „a szabadság hazájának” mondatik! Alakítsunk tehát egyelőre magán, baráti antisemita klubokat; az ilyen baráti körök ügyeibe senkinek sincs beleszólási joga; a többi aztán rövid idő múlva önmagától jó.*

Kérjük ez alakulások megtörténtéről e füzetek szerkesztőjét mint országgyűlési képviselőt értesíteni.

Több napilapban e hó elején olvastuk, hogy a tudomány- és műegyetemi olvasókör bizottsága egyhangúlag elhatározta a „12 röpirat”-ra előfizetni. E határozat egy tekintetben valóban meglepett bennünket, s ez az, hogy II. évfolyami füzetünk az egyetemi olvasókörnek eddig rendszeren úgysis megküldve lettek, és pedig egy vidéki lelkes ügybarátunk előfizetése folytán. Úgy látszik tehát, hogy e füzetek rendeltetési helyükre nem jutottak el. Az első hat füzetet pótoltuk. Kérjük azonban az olvasóköri t. bizottságot az iránt megfelelőleg intézkedni, hogy füzetünk ezentúl illetéktelen kezek által többé eltüntetve ne legyenek.

